ANUL I — No. 8

15 AUGUST 1925

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Revistă naţională de ştiinţă şi chestiuni sociale

Agresiunea contra domnului A. C. Cuza

Marele Apostol al neamului românesc, dl A. C. Cuza, a fost obiectul unui mărşav atentat în ziua de 1 August 1925 la Iaşi.

Un simbriaş jidan, al cărui nume ne repugnă să-l scriem, alături de numele de apostol al dlui Cuza, a atacat şi lovit mişeleşte pe dl Cuza ziua 'namiază.

Indicii indiscutabile ne dovedesc, că agresiunea a fost pusă la cale şi este numai o verigă — deşi cea mai importantă dintr'un întreg lanţ de provocaţiuni iudaice, cari incearcă tot mai des răbdarea fără margini a blajinului popor românesc.

Vestea acestui adios atentat a indignat profund toată suflarea românească şi un val iresistibil de protestări pline de dragoste neţărmurită şi devotament neclintit către dl Cuza a pornit din toate unghiurile ţării înfierând abominabilă faptă.

A. C. CUZA

Marele Apostol al Neamului Românesc. Luptătorul neînfricoşat al Naţionalismului integral-creştin atacat mişeleşte de jidani în ziua de 1 August la Iaşi.

Autorităţile au pus mâna pe agresorul criminal şi avem ferma convingere că îşi va face întreaga datorie.

Indemnăm deci pe toţi românii conştienţi să-şi păstreze calmul dejucând astfel toate manoperele de provocaţiune!

Linistea publică, restabilită cu greu, a fost dar turburată nu de studenţi, nu de „antisemiţi", ci de *jidanii atentatori la viaţa creştinilor.* Vina lor este dar pe deplin dovedită şi fără discuţie. Iată cea ce credem că trebue să aibă în vedere autorităţile noastre.

Agresiunea împotriva d-lui A. C. Cuza, în tot cazul, este de natură să facă atenţi pe toţi Românii, asupra acelora pe cari nu-i putem considera decât ca duşmanii dinăuntru ai ţării, a cărei linişte o tulbură necontenit tot ei, ca să o denunţe apoi străinătăţii, prin ziarele lor.

In acelaş timp să facem un zid formidabil în jurul ideei naţional-creştine ducând-o la triumf în viaţa noastră de Stat şi Naţiune. Acesta este răspunsul cel mai demn la toate uneltirile jidoveşti.

Agresiunea dela Iaşi, care a pus coroana de martir pe fruntea dlui A. C. Cuza este un nou prilej de-a arăta dragostea şi devotamentul ce-l purtăm aceluia, care o viaţă întreagă a stat neclintit pe temeiul adevărului şi dreptăţii poporului românesc.

„Infrăţirea Românească"

Drumul triumfal al dlui prof. A. C. Cuza

Intreaga suflare românească revine la conştiinţa adevă·ului

Reproducem după „Libertatea“ foaia marelui român din Orăştie I. Moţa această „Scrisoare din Moldova“:

In viaţa noastră de toate zilele trăim clipe bune şi rele, dar, după cum putem mărturisi cu toţii, mai ales ce ne priveşte pe noi Românii din Moldova (ori şi voi fraţilor din toată ţara?), trăim mai multe rele decât bune... Totuşi, o clipă de alinare, de bucurie, de înviorare a nădejdii noastre de mai bine, are darul să şteargă din sufletul nostru nu clipe, ci întregi epoci de suferinţe şi de greutăţi îndurate...

Se vede că viaţa grea ce a avut de dus poporul nostru românesc, l'a întărit aşa sufleteşte, că trece destul de uşor şi neînfrânt de nenumăratele încercări, iar când ajunge la o zi de bucurie, uită tot năcazul şi toată suferinţa, mulţumind lui Dzeu că măcar de aci încolo poate nădăjdui şi el ceva mai bine!

Acestea sunt credinţele ce ni-am făcut despre poporul din Moldova după ce am trecut prin mijlocul lui prin câteva judeţe, cu dl profesor A. C. Cuza în luna trecută, Iulie.

In luna Iulie, dl prof. Cuza, însoţit de mai mulţi credincioşi ai mişcării naţionale creştine, — a venit să cerceteze câteva oraşe şi comune fruntaşe din judeţul Neamţ. A mers întâi la Piatra-Neamţ, pe ziua de 19 Iulie.

Primirea ce s'a făcut aci căpeteniei acestei mişcări, singura dela care se mai poate aştepta izbăvirea noastră de căderea în groapa ce ni-o sapă neamul diavolesc sub ochii noştri, ba cu ajutorul nepricepuţilor dinte noi, ca să ne înghită — a fost dintre cele ce se văd numai rar pe aci pe la noi. I-a ieşit lumea înainte, în costume naţionale frumoase şi curate, ca şi cum ar vrea să zică: naţională e simţirea voastră, în port naţional, strălucitor de curat, venim să vă întâmpinăm, ca să vedeţi şi din aceasta, că vă înţelegem şi vă preţuim! Şi purtau steaguri tricolore împodobite cu crucea „svastica“, pentru ca şi prin asta să arate, că deosebesc această mişcare, de celelalte zdruhăeli ale partidelor politice, cari şi ele scot steaguri „naţionale“, dar primesc sub acelea orice amestecături de limbi şi de credinţe, primesc şi pe cei ce-şi scutură perciunii, ducând cu ei sub acele steaguri, toată viclenia lor şi gândurile lor negre faţă de „luptătorii partidului“ de a cărui pulpană de altfel şi ei îşi atârnă perciunii!...

Nu e aşa cu steagurile purtate de „Liga Apărării Naţionale Creştine“! Sub steagurile acesteia, purtătoare a semnului sfintei cruci, şi anume a crucii luptătoare! (svastica), — sub acestea nu încape vipera evreiască, nici altă seminţie necredincioasă neamului nostru, ţării noastre, Regelui nostru şi credinţei noastre!

Pentru aceea mişcarea în fruntea căreia stă dl prof. Cuza, se deosebeşte din temelie de mişcările celorlalte partide politice, cari au în cojocul lor unele mai multe, altele mai puţine căpuşi evreieşti, — şi pentru aceea poporul Moldovean i-a ieşit în cale peste tot locul pe unde a trecut, cu stâlpări şi cu ramuri!

Cu frumos alaiu a fost condus dl Cuza şi însoţitorii (două automobile) în oraşul Piatra-Neamţ, — şi sala Teatrului, în care se vestise adunarea, s'a dovedit, într'adevăr, mult prea mică decât să încapă mulţimea de peste 3000 de oameni, pintre cari numeroşi ţărani, ce au venit să asculte noua evanghelie a mântuirii noastre.

De aceea dl Cuza a rugat mulţimea să treacă în „Parcul Gospodinelor“ pe muntele Cozla, — unde mergând a vorbit lumii, trezind o însufleţire negrăită şi umplând obiditele inimi româneşti de nădejde, că — nu vom pieri, ci spre mântuire mergem! Că nu suntem noi neam pe care să-l pună în mormânt o ceată de hiene păcătoase! Vor cădea ele de loviturile noaste de măciucă ce le vor primi după ureche, nu noi în groapa pe care ele ni-o scormonesc cu ghiarele lor de iad.

Furtuni de aplause, copereau cuvintele de apostol ale dlui profesor Cuza.

Şi fiindcă „Liga Apărării Naţionale Creştine“ şi-a pus temeliile în tot acest ţinut şi şi-a înfiinţat filialele sale prin comunele cele mai de seamă, — acelea şi-au făcut steaguri ale lor, steaguri frumoase, tricolor, lucrate de mâni de tinere studente, purtând pe ele semnul credinţei noastre în izbăvire: savastica. Aceste steaguri au fost aduse din împrejurime, ca să fie sfinţite acum, din prilejul venirii între noi a capului mişcării, şi în faţa lui.

Erau 8 steaguri minunate, cu savastica frumos lucrată pe ele şi cu numele comunei pe care o închipuiau aci.

Sfinţirea s'a făcut; s'au rostit vorbiri despre însemnătatea zilei şi a mişcării, — totul s'a petrecut în prea frumoasă ordine (bună rânduială) şi pe la orele 2½ întrunirea s'a sfârşit, mulţimea cu sufletele înălţate şi cu inimile pline de nădejdi bune.

La Roznov.

De aci dl prof. Cuza şi însoţitorii s'au îndreptat cu cele 2 maşini (automobile) spre fruntaşa comună Roznov. Mulţi cetăţeni l'au urmat, mergând unii cu trenul, alţii cu căruţele, pe unde puteau.

La marginea satului, o mulţime de peste 7000 de oameni, aştepta nerăbdătoare sosirea doriţilor oaspeţi. Uralele cu care a fost primit, nu se pot descrie.

Cuza purtat pe sus în jilţ, de bătrânii satului.

După frumoasele cuvinte de bine-venire, 8 gospodari bătrâni, cu capetele albe, plângând de bucurie că văd pe vlăstarul cel de domnească viţă, în care viază şi azi sufletul marelui Domn Cuza, l'au pus pe profesorul Cuza într'un jilţ şi l'au dus până la uşa sfintei biserici, cale de vre-o 500 metri.

Intraţi toţi în biserică, s'a început o ferbinte rugă către Dzeu, ca să ajute credincios poporul său, să iasă biruitor şi din primejdia împotriva căreia se ridică prin noua mişcare, aşa cum biruitor a ieşit din alte multe primejdii, cari l'au încercat prin negrele veacuri apuse.

Sfârşindu-şi rugăciunea, cucernicul slujitor al altarului, a vorbit, mişcat până la lacrimi de bucurie, că vede această mişcare mântuitoare, pornită tot din mândra lor Moldovă, care era gata să se sufoace, şi dă binecuvântarea Cercului peste toţi credincioşii mişcării şi peste Căpeteniile ei.

Apoi bătrânii au ridicat de nou pe umeri pe acel de care îşi leagă atât de strâns nădejdile sufletelor lor, pe vrednicul profesor A. C. Cuza, şi aşa l'au dus, urmat şi înconjurat de tot poporul, care îl aclama din suflet, — până în curtea Şcoalei. Aci domnul profesor Cuza a ţinut poporului o minunată vorbire, în care i-a arătat, cu limpeziciunea pe care numai în vorbirile d-sale o putem afla atâta de mare, — în ce primejdie ne găsim, ce zile triste aşteaptă neamul nostru într'un viitor prea apropiat (ce viitor?, este acum

n ghiarele luoi!), şi chiamă mulţimea la lupta de apărare, de mântuire, până nu e prea târziu!

Vorbele îi erau supte cu sete de mulţimea ce-l asculta, — şi nu a mai rămas aci inimă rătăcită; toată lumea e pentru mişcarea aceasta naţională creştină.

De aci dl profesor şi însoţitorii s'au întors iar la Piatra Neamţ, unde la orele 6[30] a ţinut o Conferinţă despre „Progresul Civilizaţiei" în folosul „Coloniilor şcolare". La ascultat lume foarte multă; succes forte frumos.

— De aci dl prof. Cuza şi însoţitorii au plecat la Mănăstirea „Bistriţa", unde au luat parte la rugăciunea de seara, s'au închinat la mormântul Domnitorului Alexandru cel Bun, apoi după o bună zi de muncă, s'au odihnit aci în aerul liniştit al lumii evlavioase a Mânăstirii...

Semnul acesta, este **semnul mântuirei** *— numit în limba sanscrită* **svastica** *— pe care îl găsim din timpuri străvechi, ca semn ieratic la indienii brahmani, şi pe care astăzi încă îl poartă. cu acelaş înţeles, însemnându-l pe frunte, tinerii budhişti.*

Svastica stă în legătură cu cultul solar şi este semnul dinstinctiv al **rasei arice,** *în genere, aflându-se pe cele mai vechi monumente pe unde ea a trăit, şi dela care a trecut în cultul aric creştin. Astfel, învăţatul francez Emil Burnouf, arată (La science des religions, Paris 1885, pag. 187):*

„Svastica se observă pe o mul„ţime de vase şi de obiecte an„tice, dela Troia, Rhodos, Cypru, „Grecia, Italia şi pe altele care „caracterizează perioada preisto„rică.

„Când Iisus a fost ucis de ji„dani, acest vechi simbol aric i-a „fost uşor aplicat şi svastica... a „devenit crucea (croix hastée) mo„dernilor creştini".

Ca semn ieratic, din străvechime, al arilor, am zis că svastica se află pretutindeni pe unde ei au trăit — dovedind originea lor.

Aceasta este tocmai importanţa, pentru noi a svasticei, care s'a găsit pe monumentele cele mai vechi preistorice, din ţările noastre. Şi iată ce ne spune, în această privinţă, eruditul archealog Nicolae Densuşeanu (Dacia preistorică, Bucureşti 1913, pag. 659):

„Svastica, sub cele două forme „ale sale, reprezenta în „timpurile antice soarele de pri„măvară şi soarele de toamnă.

„Aceste semne ieratice ne apar „în diferite părţi ale lumii vechi, „pe unde se estinsese odată rasa „pelasgă, în Europa, Asia şi „Africa de nord.

„Cultul svasticei există în ţările „Daciei şi în epoca romană. Un „monument votiv descoperit în „Turda şi dedicat Dianei (sorei „lui Apollo) poartă deasupra „semnul. Exilaţii daci duse„seră cu sine în Britania acest „simbol al credinţelor lor reli„gioase. Pe o inscripţiune a Co„hortei I Aelia Dacorum din Am„boglanna, lângă valul lui Hadrian, „aflăm semnul crucii înconjurat „de un cerc şi semnul svastica cu „braţele spre răsărit.

„Ca simbol tradiţional amân„două aceste forme ale svasticei „mai sunt şi astăzi întrebuinţate „la poporul român pe crucile dela „morminte şi pe cusăturile femei„lor ţărane din Transilvania".

Pentru noi românii, svastica are, dar, o întreită valoare simbolică: ca semn al rasei arice, căreia aparţinem; ca semn al religiei spiritualiste, care a fost religia noastră în toate timpurile; ca semn al legăturei indisolubile cu pământul nostru, pe care trăim de mii de ani, ca străbăştinaşi, şi de pe care încă nimeni nu ne-a putut strămuta.

In acest întreit înţeles, am luat ca semn al mişcării noastre de „apărare naţională", svastica.

Voim să zicem că suntem ***hotărâţi*** *a păstra rasa noastă, fără amestec, legea noastră fără atingere, pământul nostru fără împărţirea nici unei fărâme cu nimeni.*

Opunem, dar, acest semn al svasticei, putem zice, străvechiu românesc, veneticilor de altă rasă, de altă lege şi fără pământ, cari au năvălit pe pământul nostru, în ultimele vreo nouă decenii, abia, ca „vagabonzi", cum îi califică legea noastră, de pe la 1839 în text.

Astăzi îşi închipue cei cu „Mogen David" că ne vor cârmui ei pe noi? Şi că poporul acestor românesc de aceea s'a păstrat mii de ani, ca să ajungă pe mâna jidanilor?

La aşa ceva nu poate să se gândească decât un cap jidănesc.

Aceasta însemnează — svastica! *)

*) Din revista „Apărarea Naţională" — Bucureşti — 15 Iunie 19.2.

A. C. Cuza

Un exemplu de aplicare a moralei jidoveşti

Printre punctele de deosebire ireconciliabilă ce ne despart de jidani, alături şi având aceiaşi importanţă ca chestiunea de rasă stă chestiunea de morală. Nu deosebirea de rasă, ca substrat de sânge, este de natură a tulbura şi împiedeca buna convieţuire cu evreii sub ocrotirea aceluiaşi Stat; ci faptul că rasa semită în ramura ei iudaică este stăpânită de conştiinţa că nu trebue să se amestece cu nici un neam pentrucă este superioară tuturora şi e predestinată a guverna lumea. Intâlnim deci o periculoasă mentalitate ireductibilă. Acest mod de a gândi şi a simţi este înfiltrat jidovimei de pretutindeni de către spiritele cele mai luminate ale lui Israel. Nu demagogi ambiţioşi, nu comunişti de meserie, nu gazetari mercenari, nu visători fără cultură solidă propagă atare credinţă; ci conducătorii intelectuali ai neamului jidovesc. Aşa spre exemplu, istoricul semit James Dormesteter, în studiul său din 1881 intitulat *„Coup d'obil sur l'histoire du peuple juif"* scriea următoarele rânduri ce trebuie să ne dea de gândit:

„... poporul jidovesc a durat şi a asistat la împlinirea destinului în toate faptele mari cari au avut ceasul lor pe lume; el este un martor perpetuu şi universal, dar nu un martor neactiv şi mut ci amestecat ca actor în aproape toate dramele istoriei".[1])

Dacă un mare istoric, înzestrat nu

[1]) Citat de A. Netchvolodow, Nicolas II. et les Juifs, Paris 1924, pag. 132.

numai cu o cultură vastă şi o pătrundere neobişnuită dar şi cu spiritul cumpănit dispus în faţa adevărului nou descoperit a-şi revizui ideile câştigate cu trudă, dacă un cercetător cu conştiinţă de om cinstit şi lipsit de vanitate s'ar încumeta să despletească din firul evenimentelor istorice acea iţă tainică de provenienţa semită, analizându-i coprinsul nemărturisit dar bogat în consecinţe pentru desfăşurarea ulterioară a nouilor situaţiuni, de sigur că va descoperi în activitatea factorului iudaic cauza schimbărilor tumultuoase cari toate au profitat neamului jidovesc. A avut mare dreptate Ludendorf când a scris aceste cuvinte, ce ar trebui să invite pe un istoric de meserie la revizuirea convingerilor lui îndătinate, dacă, bine înţeles, este capabil să nu sfere nici un bine dela jidani dar să se aştepte la cel mai mare rău din partea lor. Iată ce scria, fostul conducător al armatelor germane în ultima parte a războiului mondial:

„Dacă vom studia cu de-amănuntul istoria poporului evreu, organizaţiile lui, felul său de a lupta, vom ajunge să scriem altfel istoria lumei. Această schimbare în tratarea istoriei va fi cu atât mai mare cu cât ne apropiem de actualitate“.[1])

Constatăm că asupra unui punct şi Semit şi Arian sunt de acord: şi anume, amestecul disproporţionat al jidanului în desvoltarea istoriei universale. Din acest amestec semitul modern îşi deduce un titlu de glorie şi o prerogativă ca „popor ales“ la conducerea lumii, aşa cum o destăinuesc „Protocoalele“; din acelaşi amestec Arianul, desmeticit în fine la lumina cea nouă dă semnalul de alarmă asupra pericolului jidovesc Intre aceste două porniri ireconciliabile, între pretenţia crescândă a jidovimei de după război de a dicta pretutindeni[1]) şi între curentul general creştin de antisemitism îndreptăţit, se sbate lumea civilizată postbelică. Antagonismul nu se poate înlătura, pentrucă popoarele creştine nu înţeleg să se sinucidă spre a asigura triumful Iudaismului, care nu renunţă cu nici un alt preţ la ţinta lui politică. Afară de procedeul desferat al sacrificiului de sine, nu există alt mijloc de împăcare. Iluzioniştii dar mai ales umanitarişti interesaţi, de provenienţă jidovească sau mentalitate jidovită, pot pleda în favoarea cauzei de înfrăţire ariano-semită; dar: concordie statornică şi sinceră nu se poate realiza. De ce dacă omenirea totuşi face progrese spre mai bine?

Intâi pentrucă sunt interese vitale în lupta dintre cele două tabere; şi al doilea pentrucă, chiar dacă creştinătatea şi-ar pleca fruntea sub puterea jidanilor, între ei şi noi stă deschisă prăpastia deosebirii *de fundament moral.* Şi atunci este firesc ca într'o lume de mai mult progres, a cărei adevărată propăşire nu se poate întemeia decât pe cultivarea sentimentului etic, este firesc ca în societatea viitoare să se despartă tot mai mult rasa ariană cu idealul ei de moralitate creştină de rasa semită cu idealul ei de moralitate diametral opusă.

Pe când „legea“ creştină ne învaţă că orice fiinţă omenească este aproapele nostru şi avem datoria a-l iubi ca atare; morala jidovească nu vede ca aproape demn de iubire decât pe individul ieşit din neamul lui Israel. Celelalte neamuri sunt atât de inferioare, după concepţia jidanului talmudist, încât stă pe treapta dobitoacelor. O mărturiseşte singur dealungul veacurilor în cărţile lui străvechi, care şi astăzi servesc ca bază de instrucţie a tinerelor generaţii. Astfel, *în Kabbala, ad Pentateuchum, folio 97,3,* putem constata următoarea paralelă, stabilită ca dogmă, între jidan şi nejidan:

„Dumnezeu se arată aici pe pământ sub chipul de jidan. Jidan, Juda, Iewah sau Iehowah e aceiaşi fiinţă. Jidanul este Dumnezeu viu, Dumnezeu încarnat. Este omul ceresc“. „Ceilalţi oameni (goimii) sunt tereştri, de rasă inferioară. Ei nu există decât spre a servi pe jidan. Sunt animale mici[3]*)“.* Câtă trufie asiatică şi cât dispreţ lipsit de omenie!

Din această doctrină specific iudaică rezultă cu necesitate logică şi linia de conduită corespunzătoare specific iudaică. Nu este locul aici a urmări aplicarea preceptului de morală în toate împrejurările complicate ale vieţii, când jidanul are putinţa să-şi arate pretinsa lui superioritate faţă de creştini. Vom lua un singur caz de aplicare a principiului, că goimul nu este decât un animal inferior; şi anume îndeletnicirea *comerţului cu carne vie.* Nu mai amintim că în acest comerţ semitul a excelat din cele mai îndepărtate vremuri ale antichităţii şi că el în special a făcut să înflorească murdara afacere cât timp i-au permis legiuirile diferitelor popoare; ci atragem atenţia că simţul moral este aşa de pervertit, atât de atrofiat la jidanul modern, încât el exploatează nu numai trupul fetei creştine, pentrucă creştinul nu este om; ci vinde spre prostituare chiar pe propriul său copil. In revista „Weltkampf“ din luna Iulie 1925 citim următoarea destăinuire: *„Mulţi ofiţeri şi soldaţi germani au rămas uimiţi în vremea războiului, când intrând în sate polone sau galiţiene au întâlnit jidovi şi jidoavce bătrâne, care le ofereau pentru bani pe propriile lor copile spre desfătare“.*

Dacă e în firea jidanului să procedeze astfel cu propriile lui vlăstare, nu e nici o mirare că indivizi din acest neam ştiu să ducă până la cea mai desăvârşită perfecţie comerţul cu fetele streine. Din momentul ce ies bani mulţi şi nemunciţi din această îndeletnicire, de ce nu s'ar grăbi jidanul să exercite rentabila meserie?

Te întrebi despre piedica vreunor scrupule morale, domnule creştin? Spre a-ţi risipi orice îndoială, îmi permit a-ţi aduce la cunoştinţă următorul răspuns dat de jidovul Leo Schäferstein la 1895 în procesul judecat la Lemberg, acuzat de comerţ cu carne vie:

„Eu nu găsesc nimic urât în comerţul cu fete: e o afacere ca oricare alta. Unul negociază cu fructe, altul cu haine. Eu am făcut comerţ cu fete“. Din punctul lui de vedere jidanul avea dreptate, pentrucă rabinul l-a învăţat din adâncul înţelepciunii Talmudului, că nejidanul nu este om ci un simplu animal şi deci fata creştină poate fi vândută

---

[1]) cf. Krieg ührung und Politik Ed. II. din 1922 pag. 51.

[2]) Această pretenţie a fost formulată cu program politic şi anunţată ca fiind în curs de realizare încă din anul 1860, când jidanul Iţic Aaron Moise, ascuns sub numele Adolphe Crèmieux, a întemeiat *Alianţa Universală israelită,* adresând jidovimei de pe glob un apel din care amintim marelui public următoarele afirmaţiuni

„Pe zice trece, laţul aruncat de Israel asupra pământului se lărgeşte, se întinde. Profeţiile măreţe din sfintele noastre cărţi se vor îndeplini. Timpul s'a apropiat când Ierusalimul va deveni casa de rugăciuni a tuturor popoarelor pământului O nouă împărăţie mesianică, un nou Ierusalim trebue să se ridice în locul celor trei cetăţi: a Impăraţilor, a Papilor şi a Patriarhilor“.

Cine urmăreşte măsura în care s'a realizat acest program dela 1860 până 1925, trebue să constate că toţi Impăraţii din Europa au dispărut, că puterea papilor a scăzut simţilor prin unitatea politică a Italiei la 1870 şi prin dispariţia monarhiei habsburgice la 1918, că Patriarhia ortodoxă a suferit o grea lovitură din partea turcilor prin destituirea brutală a Patriarhului Damianos în cursul acestui an. Aşa dar, programul politic jidovesc se împlineşte! Cum să nu fie jidanii ireductibili în pretenţiile lor?

[3]) Citat de Netchvolodow, op. cit. pag. 132.

într'un bordel ca orice animal în piaţă, sau i se poate închiria dragostea ca serviciile sclavilor în antichitate.

Aceasta este argumentarea semitului din toate timpurile până astăzi, desvoltată în mod logic din fundamentul etic al Iudaismului.

Pornind dela acel fundament etic totul este permis în materie de exploatare pentru desfrâu a femeii creştine: începând dela angajarea unei femei perdute ca vânzătoare, instruită de patronul jidan cum să atragă clienţii; făcând un pas mai departe prin întreţinerea alături de cârciumă, a unor încăperi pentru trecători, cărora se pun la dispoziţie şi „fete" păstrate în mod statornic de cârciumarul semit pentru această destinaţie; făcând un pas şi mai departe prin organizarea de bordeluri în toată regula; sau desvoltând afacerea la proporţiile comerţului internaţional de carne vie, a cărui marfă se adună mai ales din Europa centrală şi orientală şi se desface în America de Sud. Această ultimă formă de activitate este specific semită, de vreme ce în America de Sud toţi aceşti negustori şi intreţinătorii de bordeluri se numesc *„Caftens"* pentrucă toţi sunt din rasa acelora cari poartă caftan[1]).

Această afacere trebue să constitue un isvor de venituri considerabile, de vreme ce jidanul înfruntă toate legile actuale cu sancţiunile lor aspre, spre a exercita murdara îndeletnicire pe o scară foarte întinsă. Astfel „în Februarie 1914 a avut loc un proces sguduitor contra negustorului de femei, bine înţeles jidan, numit Samuel Lubelski. S'a stabilit că acest individ era angajat la firma Weichmann, ce se ocupa cu organizarea emigranţilor, care firmă lucra pentru cunoscuta companie de navigaţie Hamburg-America-Linie, unde funcţiona ca director jidanul Ballin. Prin această norocoasă legătură şi prin ajutorul unui mare număr de agenţi şi intermediari, Lubelski a putut să transporte în 1913 nu mai puţin de 240.000 *(două sute patruzeci de mii)* de femei şi fete la America şi mai ales în America de sud unde le-a vândut întreţinătorilor de bordeluri, aproape exclusiv jidani[2])". In ce priveşte profiturile organizatorilor de emigrări, de speţa de mai sus, s'a stabilit de către primul-procuror din New-York dl London, că au trecut cu mult peste 60 milioane de dolari!

Asupra comerţului cu carne vie, şi asupra metodelor întrebuinţate de jidani spre a exploata naivitatea, viţiul sau mizeria seducând fete de creştini, am afla cu mult mai multe dedesupturi scârboase şi revoltătoare dacă jidovimea nu ar avea presa mondială la dispoziţia ei. Ici şi colo transpiră câte ceva, uneori descoperirea isbucneşte năvalnic la lumina zilei ca o explozie. Dar realitatea tristă de toate zilele, urzita la întuneric prin machinaţiunile neîntrerupte ale specialiştilor semiţi, nu o putem afla pentrucă „Inţelepţii Sionului" dau cuvântul de ordine, ca orice afacere de acest soiu, care le murdăreşte rasa, să fie imediat muşamalizată. Şi atunci se pun în mişcare toate agenţiile telegrafice ce aparţin puterii mondiale jidoveşti, se pun în mişcare toate redacţiile marilor cotidiane, se pun în mişcare toate mijloacele de persuasiune, printre cari aurul şi intimidarea joacă primul rol, pentru ca tăcere absolută să se întindă asupra afacerii; dacă nu se mai poate, să se tăinuiască cel puţin numele jidanului culpabil; sau să se dea publicităţii nu origina lui inalterabil semită ci naţionalitatea lui de împrumut, spre compromite numele naţiunii, care a avut naivitatea să-l înceţenească. Aşa dar jidanul, rămâne cu folosul, iar creştinul cu ponosul!

Această solidaritate ne arată clar că iudaismul căutând să distrugă rasa ariană, prin prostituirea femeilor îşi mobilizează toate forţele fără nici o deosebire spre a-şi atinge ţinta de dominaţie universală; că pentru a ajunge acolo caută să spele prin minciună şi bârfire orice pată ce îi murdăreşte prestigiul şi că în această întreprindere jidovimea e pe cale să izbutească cu atât mai uşor cu cât este lipsită faţă de goimi de orice criteriu moral.

I. C. Cătuneanu

[1]) Vezi în „Weltkampf" din Iulie 1925, sub titlul: *Der internationale Madchenhandel.*

[2]) Tradus din „Weltkampf" din Iulie 1925.

Portul românesc şi industria de casă

La 2 August 1925 despărţământul Baseşti al Asociaţiei „Astra" şi-a ţinut adunarea generală în comuna Sălsig, ţinutul Sălajului, unde portul românesc s'a perdut cu desăvârşire şi unde invazia streinilor fără patrie e din ce în ce mai ameninţătoare. La această adunare au luat parte mii de români, plugari şi intelectuali, din toate comunele învecinate.

Cu această ocazie s'a deschis la Şcoala din Sălsig o frumoasă expoziţie de ţesături şi lucruri de mână adunate dela bătrânele din sat, ca să se arete femeilor şi fetelor de azi comoara artistică românească, pe care ele, prin lene şi nepăsare, o lasă să se peardă. In acelaşi scop, toate doamnele venite din Cluj, purtau cele mai frumoase costume naţionale din Ardeal şi vechiul Regat, stârnind admiraţia sătencelor, care nu şi-au putut închipui că iile şi fotele româneşti, pe care ele nu le mai poartă, pot fi atât de artistic cusute şi împodobite Şi pentru a li se atrage şi prin viu grai atenţia asupra revenirii la frumosul nostru port naţional, venerabila doamnă Elena Hossu, fiica marelui patriot român George Pop de Băseşti, prezidenta de onoare a Societăţii Femeilor Creştine din Cluj şi adevăratul înger ocrotitor al acelor plaiuri, a ţinut următoarea conferinţă, care a fost ascultată cu un vădit interes de miile de ţărani, care înălbeau prin costumele lor, tot locul d'ntre biserică şi şcoală şi se întindeau până departe, pe amândouă părţile, pe şosea:

Iubite surori şi iubiţi fraţi!

In această mândră zi de sărbătoare, care ne-a întrunit în satul vostru primitor ţin să vă spun câteva cuvinte despre portul românesc, despre industria de casă a femeilor române şi rostul lor în viaţa noastră românească. Industria de casă a femeilor române ne transpune în vremuri îndepărtate şi ne conduce în căznicia străbunelor noastre din vechiul imperiu roman.

Istoria ne spune, că matroanele romane erau de-o proverbială căznicie şi de o sârguinţă care să întrecea cu aceia a albinelor muncitoare.

Până când bărbaţii erau duşi la lupte grele ca să apere graniţele vastului imperiu, ori munceau ca agricultori harnici ţarinele, ele îngrijau de gospodăria casei, creşteau eroi şi eroine din copii lor. In cadrele acestei gospodării era cu deosebire cultivat ţăsutul şi cusutul, căci pe acele vremuri nu existau fabrici, cari să producă pânza şi alte stofe de îmbrăcăminte, ci toate aceste erau făcute de mânile harnice ale străbunelor noastre.

Vă puteţi închipui ce muncă uriaşe

a fost aceasta când pe lângă îmbrăcămintea familiei mai trebuia îngrijit şi de lipsurile alor sute de mii ostaşi, pe cari azi îi îmbracă fabricile industriale.

Şi aceasta nu e doar poveste sau legendă, ci adevăr istoric pe care îl sustin pietrile scoasă din pământ unde admirăm sculpturile fine făcute pe pietre cari ne înfăţoşează pe vechile romane cu furca la brâu sau ţăsând pânza în război întocmai ca strănepoatele lor de azi. Eu încă port pe deget o astfel de piatră care înfăţoşează o română cu furca la brâu aflată la Moigrad, vechiul Porolisum.

Şi de aceste să află mii şi mii desgropate din jurul vechilor cetăţi şi păstrate azi în diferite muzee, cari depun mărturia despre hărnicia femeilor romane de acum 2 mii de ani. In decursul vremilor s'a perfecţionat din ce în ce mai mult arta ţăsăturilor şi cusăturilor române.

In vechile stampe admirăm ornamenticalor fabuluoasă de o fantasie fără margini dar care aveau toate o admirabilă armonie în motive şi culori.

Toga bărbaţilor şi peplumul femeilor le vedem chindisite în mii şi mii de variaţii toate ţinute însă într'o desăvârşită conglăsuire de forme.

Nimic strigător, nimic supărător ci o contopire armonioasă a întregului. De sine înţeles că nu erau nici fabrici de văpseli pe aceste vremuri ci boielile pe cari le întrebuinţau vechile romane la cusăturile lor erau făcute din diferite plante şi coaje de copac şi de aceia să numeau boieli vegetale.

Erau aceste boieli de-o frumuseţă şi trăinicie neîntrecută. Aşa numitul roş pompeian întrebuinţat cu predilecţie în ornamentica romană este o culoare neajunsă în compunerea ei până în ziua de azi.

Aşa meştere mari erau străbunele noastre de a scoate din plante toate mândreţele de farbe cu care îşi împodobeau îmbrăcămintea lor.

Tot aşa meşteri mari să adevereau şi bărbaţii în domeniul artelor plastice şi arhitectură încât admiră şi azi lumea întreagă statuele diferitelor zeităţi păgâne precum ruinile Coloseului, Forul Roman din Roma şi alte clădiri monumentale de dimensiuni uriaşe prevăzute cu apaducte şi alte instalări cari denotă toate înaltul grad de civilizaţie a romanilor.

Dar ca orice mărire lumească aşa şi aceia a strămoşilor a ajuns cu vremea în declin.

Marele nostru poet, Vasile Alexandri în poemul său clasic „Sentinela română" descrie în chip plastic prăbuşirea marelui imperiu.

Statul mândru, înfloritor, forma obiectul de cucerire a tuturor barbarilor hărăpeţi dela Nord şi Răsărit.

Dând năvală din toate părţile asupra împărăţiei a urmat prăbuşirea şi îngenunchiarea vulturului roman.

Multe secole amare s'a sbătut apoi fiul Romei desmoştenit din marele său patrimoniu sub diferite dominaţiuni streine. Streinismul l'a încolţit ici, colea dar n'a putut nici cu fer nici cu foc să-l desbrace de fiinţa sa *romană,* căci mereu geniul său latin îi sta alături şi îi şoptea în momente grele mândrul dicton strămoşesc „Civis romanus Sum".

In toate manifestările şi-a păstrat mândria originei sale. *Şi aceasta i-a fost mântuirea când s'a renăscut ca pasărea Phoenix pe creştetul Carpaţilor!*

Şi această mândrie de şoimi a fost alimentată în toate veacurile de urgie prin femeia română. Aceasta fiinţă plăpândă s'a adeverit în toate cataclismele sbuciumului nostru naţional de un conservatorism dârz şi depozitara cea mai fidelă a tradiţiilor cari ne legau prezentul trist cu trecutul glorios. Ea ne-a conservat, în sanctuarul căsniciei sale, cânturile vitejeşti cari conţineau acorduri voiniceşti de departe de pe malurile Tibrului; ea ne-a conservat legendele eroice cari au inarmat pe strănepotul Romei să sfarme cătuşile milenare şi să reunească iar în Dacia felix de odinioară pe toţi fraţii de-o limbă şi de-o lege.

In creerul munţilor unde tendinţele de desnaţionalizare de pe vremuri găseau tot atâtea fortăreţe de rezistenţă s'a păstrat şi portul vechelor romane aproape neatins.

In jurul Ulpiei Traiane depe ţara Haţegului ne apar ca nişte zâne, mândrele pădurence în portul lor *dacoroman.*

Pe vechile confinii militare la Bistriţa-Năsăud, Bănat, Tulghes, Sălişte, Bran, Zăgujeni, precum aproape în tot interitorul Ardealului dela frumoasa noastră îmbrăcăminte românească neştirbită şi neatinsă de influenţe streine. Numai în periferiile din Nordul Ardealului ş'au perdut caracterul românesc porturile ţăranilor noştri.

Aici a şi fost mai grea lupta înte molohul cutropitor şi rezistenţa de apărare. Dar deodată cu fanfarele eliberătoare o puternică infuziune de entusiasm a intrat şi pe aceste plaiuri, care menit este să ne regenereze portul şi să-l înalţe iar la vechea lui mândrie. Putem afirma fără nici o exagerare că port mai frumos şi pitoresc nu are nici un popor din toată Europa.

Streinii care vin să viziteze ţara noastră rămân încântaţi şi uimiţi de tablourile frumoase ce li se prezintă ochilor văzând îmbrăcămintea fermecătoare a ţăranilor noştri.

Dacă este aşa, cu cât trebue să ne mândrim noi mai mult cu aceasta comoară scumpă ieşită din sufletul nostru românesc şi mântuită în decursul atâtor veacuri de urgie în toată frumseţea şi originalitatea ei.

Trebue deci şi noi, aceşti dela periferii să îmbrăţoşem iar vechile izvoare rămase nouă dela străbunele noastre. Să lăpădăm porţul streinului, care stigmatizează fiinţa noastră românească cu pecetea unei sclăvii de multe veacuri.

Exposiţia noastră, iubite surori, întocmită din acest prilej de propagandă culturală ne dovedeşte că româncele din aceste ţinuturi cultivă şi ele pe scară întinsă industria de casă.

Furca şi răsboiul sunt tovarăşele nedespărţite în câmpul muncei femenine cu ajutorul cărora să pregăteşte îmbrăcămintea familiei, locuinţei şi acopăr diferitele lipsuri gospodăreşti.

Ni se prezintă aici dovada neîndoiasă a hărniciei şi vredniciei voastre numai cât timbrul şi înfăţoşarea sunt în parte de caracter strein.

Iubite surori. Depunând toată recunoştinţa noastră pentru nizuinţele voastre harnice cu cari cultivaţi ţăsutul şi cusutul vin să vă rog în numele nostru al tuturor, cari au venit azi aici la voi, să vă vedem şi să petrecem o zi neuitată în mijlocul vostru, să deschideţi larg inimile voastre pentru frumosul port românesc, să-l îmbrăcaţi pe acesta şi să lăpădaţi haina streinului ca o amintire dureroasă din vremuri pe veci apuse.

Voi fetelor şi nevestelor tinere! folosiţi la ţăsăturile, cusăturile şi chindiselile vostre mostrele vechi şi străvechi din ornamentica noastră românească.

Lăsaţi tiparele pocite cu cari streinii vă storc banii pe la târguri, numai coaseţi pe pânzele voastre păsări şi alte figuri urâte, ci reveniţi la altiţele, sălbănaşii şi puişorii româneşti cari în întregimea şi derivatele lor prezintă o variaţie de motive şi culori cu cari îmbrăcându-vă veţi fi tot atâtea zine frumoasă şi încântătoare.

Să luăm pildă dela îngerul păzi-

tor al ţării noastre, Majestatea Sa Regina Maria, Care îmbracă cu atâta mândrie ca şi cătrinţa românească, aceste podoabe dinstincte şi originale ale poporului Său.

Ducem cu noi ferma convingere, că aceasta sărbătoare va fi totodată şi renaşterea portului românesc pe aceste plaiuri şi că, încurând vom avea bucuria sufletească să vedem satele noastre îmbrăcate în mândrele straie şi izvoade româneşti. D-zeu ajute, ca aşa să fie!

Pădurile Moţilor şi Avram Iancu

Reproducem cu titlu de document istoric, în aceste timpuri de restrişte pentru Moţi, următorul memoriu trimes la 1848 de Avram Iancu către Impăratul dela Wiena, pe care memoriu l'a tradus din limba germană dl G. Bogdan-Duică şi l'a publicat în revista „Societate de mâine" din 31 August 1924.

Maiestate!

Dintre Românii monarhiei austriace, asupra cărora sistemul antervoluţionar a apăsat mai greu şi mai nedrept, o deosebită atenţie, din partea guvernului Maiestăţii Voastre, merită locuitorii munţilor vestici ai Ardealului. Până la mijlocul veacului trecut ei erau *proprietari adevăraţi ai pământului* locuit de ei; dar treptat *prin forţă*, au fost prefăcuţi în veritabili iobagi domneşti, au fost *despoiaţi*)* de toate drepturile ce le-au avut *veacuri* dearândul ca *proprietari liberi;* fiind prin situaţia lor geografică şi prin ocupaţiile impuse lor de natura terenului, împedecaţi dela un contact mai des cu şeşul înconjurător, suferinţele lor cele grele — încălcările forţei asupra drepturilor lor — au fost sau ignorate cu intenţie, sau nebăgate în seamă; iar când mult chinuitul popor din munte, adus la marginea desperării, pierzându-şi răbdarea, a trebuit să răsufle în erupţiuni violente, potrivit sistemului lor, mânuitorii întâmplători ai legilor ţării au atribuit acelor erupţiuni alte intenţii, de trădare, pentru ca astfel, de-o parte, să înşele în continuu pe drepţii împăraţi ai Austriei asupra stării de plâns a nenorocitului popor, iar de altă parte, pentru ca şi mai mult să robească poporul. Aşa făcu acesta anume cu prilejul mişcării isbucnite pela anul 1792 şi cunoscute sub numele de „spartul buţilor"; tot aşa la mişcarea lui Horia, provocată de aceleaşi încălcări. Numai marele străbun al Maiestăţii Voastre, împăratul Iosif II. nu s'a lăsat amăgit de rapoarte falşe de ale autorităţilor ţării, precum reese dintr'o scrisoare către baronul Brukenthal, şi a recunoscut motivul adevărat al acelor mişcări. Dar deodată cu moartea prematură a marelui împărat dispăru şi nădejdea Românilor din munţi, şi deatunci trista lor stare se înrăutăţi tot mai mult.

*) Beraubt!

Maiestate!

Pentru ca adânc jignitul popor al munţilor să fie iarăşi aşezat în drepturile sale*), el are două drumuri: obişnuitul drum al dreptului, pe care comunele petiţionare au fost îndrumate şi guvernorul ţărei (Sub *a*), şi iubirea de dreptate, şi graţia Maiestăţii Voastre.

Privitor la cel dintâiu drum, nedreptăţii simţindu-şi buna îndreptăţire a cereri lor, nu ar şovăi să-l calce. Dar această chestie de drept unguresc, sau după legi nouă, de întrodus de-aci înainte. Insă, deoarece legislaţia maghiară, cu intenţie, a cugetat totdeauna la apăsarea Românilor, aceştia de mult s'au ferit de-a apuca pe acest drum; şi mai departe, deoarece întroducerea noilor legi s'a amânat într'un viitor nehotărât; deoarece, şi dealtfel, dată fiind desvoltarea nouei ordine a lucrurilor, situaţia naţei româneşti rămase tot cea veche, iobagă şi este departe de a inspira încredere în judecătoriile ţărei. Românii din munţi au puţină speranţă că pe acest drum vor ajunge la drepturile lor. La aceasta se adaoge şi împrejurarea că apăsarea şi ştirbirea drepturilor Moţilor au pricinuit-o autorităţile camerale şi că produsul stors de ele, în curs deaproape un veac, a curs în visteria Statului, şi astfel procesul lor Moţii ar trebui să-l înceapă cu fiscul Maiestăţii Voastre; iar la purtarea unui proces aşa de îndelungat ei se simt cu atât mai puţin înclinaţi, cu cât, încă dinainte de revoluţie luptând în situaţia lor apăsătoare, cu săracia şi mizeria, acum prin enorma luptă a nenorocitului război civil, care mai ales pe ei i-a apăsat, sunt istoviţi total şi sunt aduşi în sărăcia cea mai sdrobitoare. Astfel Muntenilor vestici ai Ardealului le rămâne numai drumul către iubirea de dreptate şi către graţia Maiestăţii Voastre.

*) *Wieder eingesetzt!* Deci Iancu cere o — restaurare.

Considerând împrejurările acestea comunele Câmpeni, Sohodol, Bistra, Cerşet, Secătura, Albac, Neagra, Scărişoara, Vidra de jos şi de sus şi Ponorel, toate aşezate în comitatul Albei de jos, au însărcinat pe preasupus suptiscălitul conform anexei supt·/., să apară, în numele lor, înaintea Tronului Maiestăţii Voastre, pentru ca, zugrăvind fidel situaţia lor mărginită cu desperarea, să obţin: Maiestatea Voastră să le faceţi dreptate pe drumul cel mai scurt şi să Vă înduraţi preagraţios a-i scuti de ostenelile şi cheltuelile procesului.

Maiestate, nedreptatea făcută comunelor mai sus numite este de două feluri:

I. Că drepturile în al căror uz ei s'au găsit de veacuri, caoproprietari liberi, sub principii naţionali, nu li s'au luat pe cale legală ci prin faptă.

II. Că ele au fost constrânse la prestaţii şi contribuţii la care nu erau obligate nici chiar în sensul urbariului arbitrar impus lor în anul 1746 şi al contractului forţat din anul 1789.

Privitor la drepturile acestor comune aici trebue considerat, înainte de toate dreptul de proprietate. Că pământul locuit de numitele comune a fost proprietatea lor liberă, se vede, între altele:

1. şi din diploma adaosă sub g·/. a principelui George Rakoczi din anul 1655, în care acest pământ expres este numit teritoriul lor, territorium suum; de aceea, liber şi neîmpiedecaţi, ca proprietari adevăraţi, ei au folosit pădurile crescute pe acest pământ, lucrând feliurite scule, depe a căror vânzare, cu multe cheltueli şi munci grele, maximis sumptibus et difficillimis laboribus, cum se exprimă prinţul ei îşi procurau apoi bucatele care le lipsiau şi le întroduceau în munţii lor fără a plăti taxe.

2. Acest drept de proprietate îl dovedeşte neînfrânat faptul, că numitele comune au dispus liber de teritoriul lor, întru cât au vândut părţi din el, sau le-au dăruit; şi că, dela întroducerea arbitrară a urbariului din anul 1746, aceste donaţiuni şi cumpărări chiar şi fiscul le-a recunoscut ca legale şi le-a confirmat.

Comunele posed o mulţime de astfel de documente donaţionale, dintre care şaptesprezece sunt adaose aici, ca dovezi pentru afirmaţiunilor tăcute (dela *a* până la *p*).

Aşa de ex. sub *a*, comuna Riului-mare (Nagyaranyos) a dăruit în anul 1704, lui Negrea Simeon, moşia numită Comornicele, de veci, pentru amândouă sexele, cu dreptul de-a o preface arabilă prin defrişare şi de-a o folosi ca proprietar.

Sub *b*, familia Petrileţi cumpără pe bani, sub principele Báthori Sigismund, dela comuna Câmpeni (Topánfalva) o moşie din Teritoriul comunei, o curăţă de pădure şi o posede neturburată până la 1648, când ieşi deliberatul *b*.

Sub *c*. Comuna Riului-mare (Nagyaranyos) dărueşte lui Negrea Simeon din pământul comunei numit Dâmbul Tisei, o bucată de pădure, în anul 1697; donaţiunea este confirmată în anul 1753 de judecătorul curial Barsai István din Zlatna.

Sub *d*. Comuna Riului-mare (Nagyaranyos) dărueşte lui Onieţ Petru moşioara numită Bozorul, în anul 1723.

Sub *g*. Comuna Riului-mic (Kisaranyos) dărueşte lui Inde Gavril şi fratelui său Ispas o bucăţică din Obârsa-Vidrei în anul 1746.

Sub *h*. Comuna Riului-Mare (Nagyaranyos) dărueşte lui Nicula Dumitru o bucată de pădure din pământul comunei, numit Dosul Albacului, în anul 1715; donaţia este confirmată ca legală, acolo sub *E*.

Sub *x*. Patru comune, ca proprietare ale iarmarocului din Câmpeni, cumpără dela doi proprietari particulari, locuitori de acolo, două grădini, pentru a lărgi piaţa târgului, cu preţ de 110 floreni în anul 1746.

Precum s'a amintit şi precum se vede din documentele anexate, aceste vânzări şi donaţiunile acestea au fost confirmate de funcţionarii fiscali, adeseori chiar de tesaurariat, recunoscându-se aşadar dreptul de proprietate al comunelor. Şi de astădată nu trebue trecut cu vederea că, cu prilejul confirmărei donaţiunilor de pădure, făcute din partea comunei Nagyaranyos către Nicula Dumitru, în documentele anexate sub *a*, Dobra, care le confirmă numeşte pământul comunei dominium fiscale. Insă, deoarece chiar în document, numita moşie este însemnată ca proprietate liberă a comunei şi deoarece legală, donaţiunea este recunoscută şi confirmată ca legală de toţi funcţionarii fiscali anteriori şi chiar de tesaurariul Bornemisa însuşi, în anul 1750, fără nicio clausă, urmează că citata clausă a lui Dobra nu merită nicio considerare, deoarece stă în contrazicere cu documentul însuşi şi cu celelalte întăriri ale oficiului fiscal.

3. O dovadă tot atât de neînfrântă pentru dreptul de proprietate al comunei o dă libera şi neîmpiedecata practicare, continuată până la mijlocul veacului al XVIII-lea, a tuturor căderilor esenţial legate de dreptul de proprietate, anume: crâşmăritul, vânzarea cărnei, vama târgului, pescuitul, morăritul, vânatul, tăiatul lemnelor şi păşunatul.

Practicarea liberă şi neîmpiedecată a acestor drepturi, cari, în legile patriei apar sub numele de drepturi regale, produc dovada cea mai nerăsturnabilă, că locuitorii munţilor nu au fost supuşi (coloni) în sens strict, ci oameni liberi, libertini, cari, în loc de birouri, aduceau principilor naţionali după vremi, şi ca suverani, anumite daruri trebuitoare Curţii princiare, în natură; şi anume: miere, unt, miei, berbeci, mai multe feluri de piei ş. a., date de locuitorii munţilor mai înalţi; o anume cantitate de aur de munte, dat de locuitorii ţinutului de mai de jos. Dar nici aceştia, nici aceia nu au făcut slujbe de supuşi sau robote.

In posesiunea şi uzul acestor drepturi Muntenii rămaseră şi sub regenţii austriaci, până către mijlocul veacului al XVIII-lea, când, în locul acelor prestaţiuni naturale, s'a început a li se cere taxe în bani; aici se află originea ulterioarelor taxe urbariale, a treptatei mărginiri sau retrageri a pomenitelor drepturi, şi a prestaţiilor şi contribuţiilor, la care Muntenii au fost constrânşi şi prin care proprietarii liberi de până acum au fost timbraţi ca supuşi în sensul cel mai strict.

II. Inceputul acestor triste stări, în care Moţii suspină astăzi mai mult decât oricând, s'a făcut cu urbariul arbitrar din anul 1746; din acest urbariu s'a adaos acestei preasupuse petiţii un extras scurt, sub *a*, privitor la comuna Câmpeni (Topánfalva). Extrasul este de importanţă, întru cât el oferă şi dovezi pentru amintitele drepturi ale locuitorilor din munţi, şi întrucât, de altă parte, arată cum taxele urbariale, întroduse arbitrar, sunt sporite treptat, tot atât de urbitrar, enorm şi spre nenorocirea locuitorilor munteni.

Astfel, în acest urbariu nu se pomeneşte de dreptul vânatului; deci el se află în posesiunea comunelor până în timpul cel mai nou, dar astăzi este altfel. Tot aşa se zice în acest urbar, expres: molae farinaceae novem reperiuntur; molae autem contusoriae 25; ex his omnibus nullus Fisco regio cedit proventus. Prin urmare comunele uzau exclusiv de acest drept; dar în timpul mai nou morile au fost impuse cu taxe însemnate de către fisc. Tot astfel, comunele din jurul Zlatnei şi de mai sus practicau încă în al 2-lea deceniu al acestui veac, ne, stingherite, nu numai dreptul tăerii pădurei şi al păşunatului, ci şi în acest timp, priviau pădurile a proprietate a comunei, precum şi erau în realitate, prin uzul de veacuri. Dar astăzi, şi în privinţa aceasta, altfel este.

De altă parte, taxele fixate arbitrar în pomenitul urbar s'au sporit treptat, monstruos. Astfel dreptul de crâşmărit, practicat mai înainte fără impunere şi liber, de către comune, a fost impus în urbar, conform anexei *A*. post. 19 cu 45 fl.;. astăzi taxa aceasta a fost ridicată la suma enormă de circa 1500 fl.! Tot aşa s'a întâmplat cu dreptul vânzărei de carne, al vămei târgului, al pescuitului şi cu alte drepturi, exercitate fără piedeci de comune, apoi în mod arbitrar sustrase comunelor şi arendate de fisc pe preţuri tot mai mari.

Taxa întrodusă ca reluiţie, în locul pomenitelor producte naturale, a fost impusă la început pe comună, global, nu individual, şi primarii o distribuiau pe membrii comunei, fără niciun amestec al autorităţilor. La început taxa nu era mare, şi uneori asupra unei singure familii abia cădea $^1/_2$ creiţar. Mai târziu taxa fixă sumară se prefăcu într'una individuală, şi anume aşa că aceia cari nu aveau vite de jug trebuiau să plătească anul 2 fl. 36 cr., cei cu vite de jug 5 fl. 12 cr. Taxa aceasta apoi a fost timbrată arbitrar cu numele de reluiţie de robotă şi astfel liberii Moţi au fost prefăcuţi în iobagi formali.

Acest tratament arbitrar al Muntenilor şi treptata retragere sau mărginire a drepturilor lor au produs erupţiunile amintite în întroducerea acestei prea supuse petiţii. Iubirea de dreptate a împăratului Iosif II, care de-o parte a interzis foarte sever apărarea sărmanilor locuitori, iar de altă parte le-a asigurat proprietatea morilor şi herestraelor, precum şi libera întrebuinţare a pădurilor, a redus liniştea în sufletele Muntenilor mult chinuiţi.

Totuşi prin înălţarea turnătoriilor dela Zlatna şi Ofenbaia trebuinţele manipulaţiunei montane s'au

înmulţit şi deodată cu acestea s'au înmulţit şi serviciile foarte grele ale Românilor munteni, cari acum au fost obligaţi să taie enormul quantrum de lemne trebuitor şi să-l care sau să-l plutească pe Arieş. In timpul acesta cea mai mare parte din pădurile comunelor au fost de fapt ocupate de fisc; iar prin felurite ameninţări a căror urmă se vede din contract, comunele au fost silite să încheie contractul alăturat în copie sub D.

Indatoririle impuse locuitorilor munteni prin acest contract forţat cuprindeau următoarele puncte mai esenţiale.

1° preţul pentru tăiarea unui stânjen de lemne,

2° numărul stânjenilor de tăiat,

3° plata drumului încolo şi înapoi dela tăetură după depărtare; plata se fixa totdeauna în înţelegere cu comuna. Şi dispoziţia aceasta dovedeşte deajuns, că locuitorii munteni erau oameni liberi, nu iobagi.

Dar nu a fost destul că acest contract nu fusese încheiat din liberă învoeală, comunele trebuiră să facă şi experienţa cea mai dureroasă, anume că funcţionarii camerali nu se ţinură de nici una dintre condiţiile stipulate şi că, după încheerea acelui contract, comunelor nu li s'au luat numai pădurile, herăstraele, păşunile ş. a., ci, în mod arbitrar, ele au fost strâmtorite mai ales la întrebuinţarea pădurei şi păşunei caşi cum niciodată nu ar fi fost proprietarii lor; din cauza lor ele fură zălogite şi pedepsite chiar şi pentru tăerea copacilor depe propriile aşezări plantaţi de oameni ori de moşii şi stămoşii lor.

Numărul stânjenilor de tăiat, contrar cuprinsului contractului, a fost sporit arbitrar; plata stipulată a drumului încolo şi înapoi nu s'a mai plătit; de o înţelegere cu comunele relativă la sporirea ei ori la răsplată, în cazuri de depărtări mai mari ale tăeturilor, nu a mai fost vorba. Ba, nici cu aceasta nu a fost de-ajuns, ci în vremece, de-o parte, se construiau, la Bistra şi la Bucium, ferăstraie camerale, apoi magazine de lemn de ars şi de muncă, pe care contrar contractului, şi comunele trebuiră să le inzestreze cu buşteni şi lemne de altă parte, încă şi în al 4-lea deceniu al acestui veac, Albacenilor li s'au oprit, de către funcţionarii fiscului, herăstraele proprii, fără nici o despăgubire.[1])

[1]) Deci, un Stat de hoţi! G. B. D.

Şi, totuşi, toţi paşii făcuţi de bieţii Munteni contra acestor şi altor supărări şi vexaţiuni, toate petiţiile către preaînaltul loc au rămas fără efect[2]) deoarece informaţiile relative la ele s'au cerut totdeauna dela funcţionarii camerali, asupritori sistematici ai Românilor[3]) şi aceştia, fireşte, nu se simţiau îndemnaţi a mărturisi împotriva lor înşile. Din contră, cei păgubiţi, cari căutau a-şi obţine dreptate împotriva acestor apăsări arbitrare, au fost expuşi urmăririlor celor mai neumane.

Cu toate aceste nedreptăţi strigătoare, în sufletele nenorociţilor Munteni nu se răci iubirea către domnitorii din casa Austriei; fidelitatea lor, devotamentul către Tron şi preaînalta dinastie nu au slăbit niciun moment însufleţirea cu case, în anii 1848 şi 1849, ei se ridicară ca un om, pentru apărarea tronului ameninţat al Maiestăţii Voastre; opintirile de necrezut făcute în acest senz; dispreţul morţii şi răbdarea nepilduită ce-au dovedit-o — sunt dovezi strălucite despre aceasta. Jertfirea fără de pildă îşi are temeiul în credinţa moştenită, în devotamentul moştenit al acestui popor către monarchii săi, dar totodeodată în nemărginita speranţă că, în sfârşit odată vor fi ascultaţi, că vor fi scosi din situaţia lor aproape desperată şi reîntroduşi în drepturile lor răpite cu puterea.[4]) Iubirea cu dreptate a Măiestăţii Voastre şi meritele esenţiale şi mari, ce şi le-au câştigat în anii 1848—1849, le dau drept la această speranţă.

Prea supus suptiscălitul martor al nepilduitelor opintiri, martor al jertfelor uriaşe şi al rarului devotament probat de Românii munteni în interesul tronului şi al preaînaltei dinastii, martor al nemărginitei miserii şi sărăcii, cu care ei au de-a lupta după înfrângerea revoluţiei, îndrăsnesc să apar la treptele tronului Maiestăţii Voastre, şi din puterea autorizaţiei date de ei, să rog în genunchi pe Maiestatea Voastră, să nu refuse bieţilor Români din munţi graţia preaînaltă, ci să le facă preagraţioasă dreptate prin cât mai grabnică reîntroducere în drepturile lor, aşa cum le posedăm înainte de încălcările arbitrare ale fiscului, anume în dreptul de proprietate al comunelor asupra fostului lor teritoriu şi în toate căderile împreunate cu acest drept, a căror liberă practicare a fost dovedită aici.

[2]) Maiestatea Sa era, deci, gazda hoţilor! G. B. D.

[3]) Dela Ana camerală la Caiafa maiestatică! G. B. D.

[4]) Să sperăm că acel „odată" va sosi cu M. Sa Regele Ferdinand, când Acesta va veni în munţi să prezideze serbările pentru amintirea lui A. Iancu! *G. B. D.*

Al Maiestăţii Voastre, etc.

Avram Iancu

Avram Iancu cerea aşadar, o deplină restaurare. — *G. B. D.*

Nota Redacţiei. Dl traducător speră că M. S. Regele, venind în mijlocul Moţilor cu ocazia serbărilor pentru împlinirea a 100 de ani dela naşterea lui Avram Iancu, va satisface cererea Moţilor adresată la 1848 la Wiena. Frumoasa dsale speranţă s'a spulberat în atmosfera murdară a politicii româneşti actuale. M. S. Regele, cu iubirea neţărmurită pentru popor, cum a făcut dovada dându-şi cel dintâi toate moşiile la ţărani, a făgăduit mai de mult că munţii de 18 veacuri moţeşti vor aparţine Moţilor; dar nu trebue uitat că M. S., iubitul nostru Suveran şi suprema noastră nădejde în zile grele, este înconjurat de miniştri, dintre cari unii **mint** *pe de a întregul.* Astfel, s'a întâmplat cu prilejul pregătirii serbării lui Avram Iancu, acum un an. Moţii perzând speranţa că îşi vor căpăta drepturile lor la păduri, erau hotărâţi să iasă înaintea M. S. Regelui desculţi, zdrenţeroşi şi cu lacrimile în ochi spre a spune Suveranului durerea că de 5 ani dela Unire viaţa li se îngreuiază tot mai mult sub regimul românesc; erau hotărâţi în atare falnică înfăţişare să ceară dreptate. Aflând despre acest lucru, subsecretarii de Stat Cipăianu şi Tătărescu au alergat la Câmpeni, şi au promis marea cu sarea numai ca Moţii să se abţină dela manifestaţie. Ce s'a ales din cuvintele miniştrilor, după ce serbările s'au terminat cu bine? Nimic. Ba s'a ales ceva: în sufletul mulţimei suferinde, care a aşteptat zadarnic împlinirea cuvântului dat, a început a se sălăşlui o nemulţumire surdă — care nu este bună sfătuitoare dlor guvernanţi —; şi s'a încuibat credinţa că autorităţile nu mai au nici un prestigiu din momentul ce fruntea autorităţilor, adică miniştri, mint fără ruşine. Felicitările noastră, domnilor Excelenţe pentru educaţia politică ce faceţi poporului nostru. Este şi inteligent şi naţional!

ARCHIVA DOCUMENTARĂ

Micul industriaş român în luptă cu puhoiul strein organizat

Ţi se strânge inima de bun român şi creştin, când vezi cum banda organizată a streinilor, în special a evreilor se aruncă fără pic de milă asupra bietului industriaş român, ca să-l zugrume, chiar cu concursul — şi aceasta e culmea ironiei — autorităţilor române.

Primăria oraşului Oradea-Mare la 1 Mai 1925 cedează localul de prăvălie din str. Regele Ferdinand No. 11 croitorului român Ioan Georgescu cu 36.000 lei anual, dupăce în decurs de 30 ani înainte fusese în mâna unui jidan cu o sumă bagatelă, iar cu câtiva ani pe urmă până la 1 Mai 1925 cu 12.000 lei pe an; ba îl obligă şi la reparaţii mari (duşumeaua nouă, etc.) în localul rămas ruină după jidan.

Pentru a vedea cum se zbate bietul român în ţara lui atacat de mafia streină şi „fraţii" săi români, lăsăm să urmeze mai jos un apel al dlui Georgescu adresat ofiţerilor din garnizoana Oradea-Mare.

„Subsemnatul Ioan Georgescu, croitor, domiciliat în str. Regele Ferdinand Nr. 11, sunt venit în această localitate de 3 ani.

Prin modul cum am lucrat, am reuşit să-mi stabilesc o foarte bună reputaţie printre domnii ofiţeri ai acestei garnizoane şi cu foarte mari sacrificii să pot pune mâna pe un local în strada principală.

La luarea acestui local, dela primărie, am fost straşnic concurat de alţi croitori streini, *în special evrei*, care luptă sub toate formele pentru nimicirea mea.

Aşa de exemplu chiria dela 12000 cât locatorul anterior plătea pe an, s'a urcat la 36.000 lei. Ajutat de intervenţii până şi de palatul Regal, abia am reuşit.

Domnule Colonel,

Subsemnatul bine cunoscut ca un bun croitor, am fost solicitat să viu în această garnizoană chiar de un grup de domni ofiţeri din garnizoană, căci lucram înainte la Bucureşti. Am lucrut şi în America, în New-York zece ani.

Dragostea de ţară m'a readus pe aceste plaiuri cu ocazia războiului.

Cheltuelile lunare azi, mi se urcă la cel puţin 10000 lei, fără a mai socoti pe ale mele familiare.

Streinii luptă pe toate căile pentru distrugerea mea.

Modul de luptă este acordarea de termene de plată dlor ofiţeri, deşi eu îi întrec ca lucru, esteţie şi chiar ca eftinătate.

Sunt sigur că domnii ofiţeri ar lucra foarte bucuros la mine, dacă s'ar putea găsi o modalitate convenabilă şi pentru mine de plată, căci am încercat şi eu a da haine pe datorie. Rezultatul e că azi mă găsesc cu suma de lei 60.000 de încasat şi încasările merg foarte greu.

a) Nu lăsaţi să fie distrus un român, mai ales când el şi-a făcut o artă din meseria sa şi când a ajuns cu perfecţiunea chiar până a întrece pe streini.

b) Faceţi această operă mică naţională şi fiţi sigur că mă voi arăta vrednic de atenţiunea dvs. binevoitoare, căutând a satisface gusturile sub toate formele şi luptând din toate puterile a concura streinii ca preţ.

c) Concursul ce îndrăznesc a vă cere este a mă recomanda atenţiunei domnilor ofiţeri şi a le pune tot odată în vedere că dacă mă pierd, căci fără concurs voi fi silit a pleca, vor rămâne la discreţia streinilor care pe lângă că îi vor specula din ce în ce mai usturător, dar nu le va putea satisface nici gusturile, în care rasa noastră latină excelează.

Alt concurs ce-mi puteţi da, este modalitatea plăţilor.

Subsemnatul fiind lipsit de capital, apoi datoriile individuale fiind greu de încasat, vă rog a accepta modalitatea anticipărei sumei de către corp, rămânând ca corpul în 2—3 rate să încaseze sumele dela domnii ofiţeri.

In acest scop fiecare domn ofiţer ce ar dori să-şi facă ceva, să ceară corpului prin raport avansarea sumei, menţionând şi modalităţile de plată.

Raportul cu aprobarea corpului care în acest fel ar garanta plata la timp, să-mi fie trimis, iar când hainele sunt gata, în schimbul semnăturei de primirea lor de domnul ofiţer, depe contra pagina aceluiaşi raport, să mi se înmâneze suma de către corp.

Subsemnatul voi solicita binevoitoarea atenţiune în acest sens şi din partea dlui Comandant al Diviziei şi garnizoanei.

d) Subsemnatul voi face un tarif fix pentru toţi domnii ofiţeri şi subofiţeri, care va suferi mici variaţiuni numai după calitatea postavurilor din care urmează a se confecţiona.

e) Rog a se avea în vedere totodată că subsemnatul posed aceiaşi măestrie în confecţionarea hainelor civile, ca şi în acelor militare.

f) Cred că e şi mai onorabil pentru domnii ofiţeri şi subofiţeri a nu fi datori în oraş şi să ajungă speculaţi de orice vântură lume, şi o datorie de camarad şi părinte vă impune cred şi dvs., regulamentarea acestei chestiuni de destul de mare importanţă pentru domnii ofiţeri şi subofiţeri.

Comptez domnule Colonel pe binevoitoarea dvs. atenţiune, vă salut cu profund respect, închei cererea mea cu reînoirea promisiunei, că toţi vor rămâne complect satisfăcuţi din punct de vedere al calităţei lucrului, materialului şi preţului, subsemnatul neurmărind numai profitul, ci fiind condus şi de dragoste şi iubire frăţească, *românească.*

*

Dacă răspunsul ofiţerimei orădane va fi favorabil este o dovadă incontestabilă că sub uniforma militară palpită un suflet nobil de bun român şi o conştiinţă de plină demnitate creştinească. Viitorul va arăta.

Timea.

Seva Pădurilor

S'a publicat în numărul trecut al „Infrăţirii Româneşti" tristul şi revoltătorul epilog al povestei înstrăinaţilor munţi ai Moţilor. In vreme ce întregi sate moţeşti îşi revendică desperate dreptatea, la justiţia care nu le ascultă, în această vreme pădurile pe care le reclamă trec din posesiunea jăcmănitorilor daţi în judecată, în posesiunea altor jidani hemesiţi a celor dela „Râul Alb" nu mai puţin ajutaţi de jidoviţii guvernului.

Se începe prin urmare scandalosul cerc vicios. Moţii vor avea să se răfuească neputincioşi cu alţi stăpâni ai pădurilor ce li-au fost înstrăinate. Şi în vremea aceasta jăcmănirea va continua până când bogaţii munţi ai urmaşilor lui Avram Iancu vor rămânea pleşuvi şi veşnic mustrători, deasupra colibelor sărace ale celor

ce ar trebui să-i stăpânească după dreptate.

Se întâmplă inconsolabil ceeace se întâmplă pretutindeni. Podoaba munţilor acestei ţări se tot pleacă de secure dela Orşova la Maramureş, din Bihor şi Munţii Apuseni până în inima Moldovei şi mai departe.

Amara poveste a Carstului despădurit pentru a umple mările cu corăbii veneţiene, se repetă aici în scopurile precise ale sionismului proteic şi criminal. Se repetă povestea pădurilor Spaniei. Până când munţii României vor mai avea podoabă de verdeaţă, mâna criminală nu va osteni. Stă scris cu lăsământ în planurile jidovismului, că trebue schimbată faţa acestei ţări ce o duşmănesc atât. Imutabila goliciune a Spaniei trebue, după planurile lor, să vină şi aici; să se abată asupra acestei ţări toată vitregia ce o înseamnă nişte munţi fără vegetaţie.

Planul se aplică peste tot cu hotărâre ce nu admite observaţie. Se aplică, fireşte, cu intermediul statornic al corupţiei celor dela putere.

Şi milă nu încape la cei ce ni-au pus acest cel mai rău gând. Iată exemplul sinistru al bietului stejar frumos de pe o moşie moldovenească încăpută încă înainte de război pe mâna jidovului. Povestea cea mai tristă a unui biet stejar al acestei ţări, care s'a nemerit să fie frumos într'atâta, că inimă de om nu s'a putut îndemna să-l doboare la pământ când au fost doborâţi cei de pe aproape. A rămas pustnic şi frumos, până în ziua când proprietatea a ajuns în mâna jidanului, căruia i-a trebui drum şi l-a făcut tocmai pe acest loc, tăind stejarul fără nici o milă, fără nici un sentiment estetic, pe care nu l-a avut — ca toţi ai lui — niciodată.

Mă urmăreşte inconsolabil sfârşitul exemplificator al acestui bătrân gorun moldovean, de câte ori procesul Moţilor sau vagoanele pornite spre Ungaria îmi amintesc de soarta pădurilor româneşti. Fără milă... fără sentiment faţă de natură, faţă de ce este estetic pentru toată lumea. Planul este precis şi diabolic. Pofta în veci nesătulă. Şi de aceea pădurile noastre trebuie să se plece una după alta la pământ, ca să servească scopurile proteicului sionism.

Căci să vedeţi ce s'a întâmplat tocmai pe vremea procesului Moţilor!

S'a pornit dl Filderman acel neobosit cap al harhărilor din Bucureşti, prin satele năpădite de jidovi ale Marşmureşului. Şi a adunat în câteva zile, pentru Palestina, două milioane şi jumătate care sunt în mare parte pădurile noastre prefăcute în bani exportabili.

Una.

A doua, din aceeaşi vreme, deacum o lună.

In Cluj, în acest oraş în care presa românească moare din lipsă de fonduri sau sugrumată de oficialitate, jidovimea are pe lângă ziarul cotidian „Ujkelet" şi un supliment săptămânal oficial, care nu se ocupă absolut de nimic decât de lucruri jidoveşti: „A Föld" sau în traducere „Pământul". Remarcaţi şi ţineţi minte acest titlu luat din „Protocoale"; acest nume vestitor al dominaţiunii universale jidoveşti.

Şi, în acest jidovesc „Pământul", a apărut acum o lună o înştiinţare, care are o firească legătură cu toate de câte ne-am ocupat până aci. Era un îndemn la comemorarea morţii lui Herzl, întemeietorul sionismului, a acestei pretenţioase formule a stăpânirii Universale jidoveşti. Pentru sufletul lui Herzl (gândiţi-vă că era tăciune de negru, fiindcă a fost printre cei ce-au ticluit „Protocoalele") — pentru sufletul aceistui Herzl se puteau face rugăciuni. Se puteau spune verzi şi uscate în conferinţe bombastice. In sfârşit, toate câte se obişnuiesc la o comemorare, mai cu seamă jidovească.

Dar jidovii lui Herzl au făcut cu totul altceva, şi ceeace au făcut este excepţional de caracteristic.

Iată ce spunea înştiinţarea din monitorul jidovesc „Pământul", porunca adică, adresată tuturor jidanilor:

Herzl va fi comemorat prin răscumpărarea unei păduri ce se va sădi în Palestina ca să-i poarte numele. 300 de lei măslinul!

Câte trei sute de lei de măslin şi de harhăr din România! Excepţional de caracteristic, dar de loc în contradicţie cu planurile jidoveşti. Va să zică, este capabilă această migratoare naţie, care nu ştie preţui decât lucrul şi frumosul preschimbat în ban circulator, să preţuească pădurile când poartă numele unuia de-al ei, când adumbresc pământul ce şi-l declară al ei!

Cu dragostea ce-o avem de podoaba munţilor, cu adoraţia ce ni s'a acumulat, numai nouă, în nepreţuitul „frunză verde" din toate doinele noastre, am fi în stare să aplaudăm acest act jidovesc. Şi totuş, cei 300 de lei de măslin şi de jidan, sunt pădurile noastre transformate'n monedă măruntă şi'n hârtie de bancă. Sunt secularii noştri, codrii care-şi pleacă mereu, zi de zi, mândrile frunţi ca să mărească fondurile domniei jidoveşti universale!

Este prea criminală fapta, ca să aplaudăm această diabolică comemorare a lui Herzl. Este izbitoare ca o măciucă şi avertizează mai mult decât orice, pentrucă mai mult decât orice arată ce fel de lovituri nise dau de aceşti vajnici duşmani ai noştri, ai codrului nostru şi a tot ce este goim şi lucru al goiului

Pădurea lui Herzl îşi înfige rădăcinile în noi şi ne suge.

Tribunul Isaia

Asociaţia „Astra" la Sălsig

Adunarea generală a Asociaţiei „*Astra*", despărţământul Băseşti, s'a ţinut anul acesta la 2 August în comuna Sălsig, lângă Şilimeghiu.

Des de dimineaţă trăsurile şi carele au adus mulţime de intelectuali şi popor din comunele învecinate. Au venit delegaţi şi din Baia Mare şi din Cluj.

La ora 8 dimineaţa mii de ţărani şi orăşeni, în haine de sărbătoare, s'au adunat la biserica românească din sat şi au ascultat sfânta slujbă. Răspunsurile au fost date de două coruri: corul mixt al elevilor şi elevelor şcoalei elementare din Sălsig, şi corul bărbătesc al plugarilor din Băseşti.

După liturghie toată marea mulţime de oameni s'a grupat în curtea bisericei, unde s'a ţinut adunarea generală a „Astrei".

Şedinţa o deschide preotul *Vasile Merliş* din Sălsig, care salută comitetul şi pe numeroşii delegaţi din diferite comune veniţi la această adunare.

Venerabilul paroch *Vasile Gavriş* din Odeşti, preşedintele despărţământului Băseşti, arată greutăţile cu care au avut de luptat membrii Asociaţiunii pe vremea ungurilor şi fericirea ce o simte azi, când societatea românească întreagă fără deosebire de clase, de regiuni şi de confesiuni, îşi poate ţine şedinţele ei sub cerul liber şi-şi poate exprima fără piedici dorinţele ei de înălţare prin cultură şi de întărire prin credinţă a întregului neam românesc.

Dl *Paul Miclea,* învăţător din Cehul Silvaniei, desvoltă o conferinţă foarte interesantă asupra primejdiei bolşevismului, arătând că cel mai bun zid, ce se ridică în contra lui, e înţelepciunea ţăranului român.

Dl protopop *Alex. Achim,* secretarul despărţământului Băseşti, face darea de seamă a activităţii Asociaţiunii în anul trecut. In urmă comitetul prezentându-şi demisia se aleg cu vii aclamaţii în noul comitet: preşedinte dl protopop Alex. Achim şi secretar dl Vasile Merliş, preot.

După şedinţă poporul adunat proclamă cu frenezie pe dl *profesor Cătuneanu* dela Universitatea din Cluj, care ţine o cuvântare admirabilă şi ca formă şi ca fond. Domnia-Sa dovedeşte superioritatea poporului român faţă de celelalte neamuri; se închină cu recunoştinţă înaintea sacrificiilor făcute de martirii şi luptătorii noştri, din Ardeal şi din vechiul Regat, pentru realizarea unirii tuturor românilor; arată în fine marea primejdie ce ameninţă neamul românesc prin *năvălirea jidanilor* în noua Românie, atraşi, ca şi barbarii vechi, de bogăţiile şi belşugul acestor minunate plaiuri. Singurul mijloc de luptă în contra acestor duşmani periculoşi — mijloc care duce cu siguranţă la izgonirea lor — se rezumă în deviza: *să nu cumpărăm nimica dela ei şi să nu le vindem nimic.* Astfel ei vor muri de foame sau vor pleca să jefuiască alte neamuri.

A urmat apoi o masă comună. După masă a defilat un conduct etnografic cu nuntă ţărănească şi jocuri de căluşeri în frumoase costume naţionale şi în urmă *doamna Elena Pop Hossu-Longin,* fiica marelui luptător George Pop de Băseşti, a ţinut o minunată conferinţă despre arta naţională, ilustrând-o cu exemple, atât prin artisticele costume naţionale pe care le purta Domnia-Sa şi doamnele venite din Cluj, de la *„Societatea Femeilor Creştine“,* cât şi prin modelele, care au fost adunate dela bătrânele din sat şi cu care s'a constituit o *expoziţie de artă naţională,* ce va rămâne deschisă mai multe zile în localul şcoalei din Sălsig.

Asemenea adunări ar trebui să aibă loc cât mai des, mai ales în nord-vestul României, unde portul naţional a dispărut aproape cu totul şi unde poporul românesc e subminat de două primejdii ucigătoare: alcoolismul şi jidanii.

E. B.

Cooperative agricole

Ţara românească este o ţară eminamente agrară. Toate nădejdea acestei ţări de a se reface se bazează pe recolta îmbelşugată şi pe bogaţia imensă a solului şi subsolului. O recoltă bună este în stare să îndrepte situaţia financiară şi alimentară a ţării. Trecând în lunile Mai şi Iunie anul curent în goana t.enului prin câmpiile mănoase ale Banatului, Crişanei, pe valea Mureşului şi prin celelalte părţi bogate ale ţinuturilor alipite mi-am întărit şi mai mult încrederea în ţărănimea română văzând tot peteccul de pământ lucrat, însămânţat şi admirând frumuseţea sămânăturilor ce dovedeau un strălucit rezultat a muncii intensive a ţăranului nostru şi a solului fertil.

Câtă muncă, osteneală n-a depus acest muncitor neobosit înfrăţit cu glia pentru ca să-şi asigure o bună recoltă.

Mă cuprindea însă o groază, o revoltă când aflai că o parte bună din recoltă e deja arvunită de jidanii perciunaţi din Maramureş sau alte cuiburi jidoveşti. Acest parasit se asigură din timp ca să aibă ce exporta. El cumpără truda ţăranului, recolta lui pe preţuri de nimica ca apoi exportând produsul muncii ţăranului român să-şi asigure câştiguri enorme, nemeritate. Jidanul exportă tot ce poate ca să sărăcească ţară, să o aducă într'o situaţie ca cea din primăvara anului 1925 când noi în ţară agricolă a trebuit să importăm din streinătate cereale, după unele informaţiuni.

Mai verosimil este însă, că nu s'a făcut acest import ci s'a scos grâul dosit în magazii de jidani hrăpăreţi vânzându-l cu preţuri fantastice minţind că este importat din streinătate.

Ori este recoltă bună ori rea, câştigul în ambele cazuri este tot al jidanului exportator de cereale, ţăranului român nu-i rămâne aproape nimica pe urma muncii lui grele din cursul unui an.

Se întâmplă foarte des că după toată munca serioasă recolta totuşi se nimiceşte din cauza secetei ca în anul acesta în Basarabia, sau vine o grindină ori ploi torenţiale şi îndelungate ca acum în luna Iulie în partea cea mai mare a ţării distrugându-se astfel toată recoltă, rămânând ţăranul român la sapă de lemn, jidanul şi în cazurile acestea desperate speculează recolta cea puţinică.

Cine despăgubeşte munca ţăranului român atunci când intemperiile îi distrug întreaga recoltă, mine. Nu-i rămâne ţăranului altceva decât să împrumute bani cu interese enorme dela bănci jidoveşti, căci cele româneşti nu-i dau, pentru a-şi putea cumpăra cerealele de care are nevoe ca să-şi asigure traiul de azi pe mâine.

Ştim, că în urma secetei cumplite din primăvară, care a bântuit în Basarabia s-a nimicit complectamente întreagă recoltă din acea province, iar acuma în Iulie în urma ploilor torenţiale, îndelungate şi a grindinei grozave s-a distrus o însemnată parte din recoltă în întreaga ţară. In luna Iunie s-a ţinut un consiliu de miniştri în care s-a discutat modalităţile de ajutorare a Basarabiei rămasă fără recoltă. Consiliul a decis să se facă un apel către ţărănimea română ca să dea o parte din recolta sa pentru infometaţii din Basarabia. Acest ajutor va ajunge cu siguranţă tot numai în mâna jidanilor emigraţi din Rusia în mod clandestin în Basarabia. Aceşti propagatori ai bolşevismului vor face din nou specula cu grâul trimis pentru ajutorarea ţăranului român, care va ajunge la acest ajutor numai târziu şi dupăce plăteşte sume enorme.

N'ar fi mai bine şi moment mai potrivit acuma, ca toţi indesirabili din provincie să fie provocaţi să părăsească ţara deoarece ei n-au drept de a sta în Basarabia. Cu atât mai vârtos ar trebui daţi afară din ţară întru cât zilnic se descopere comploturi bolşevice ai căror organizatori ei sunt. Durere, expulzările acestea nu se fac deoarece se găsesc în totdeauna politiciani jidoviţi cari îi ia sub scutul lor precum a dovedit-o în deajuns apelul lui Tzirelsohn, rabinul Chişinăului, apel adresat jidanilor în care roagă pe toţi jidanii să voteze cu Sergiu Niţă fost ministru averescan fiindcă acel ministru averescan a înlesnit trecerea clandestină la cei mai mulţi jidani din Rusia în Basarabia. E adevărat că Ţara românească a devenit o colonie, unde toate ţările cari ne înconjoară îşi colonizează jidanii lor. Graţie corupţiei şi sistemului de mituire aceşti jidoviţi sunt favorizaţi, protejaţi de autorităţile noastre.

In timpul din urmă s'a luat o dispoziţiune ministerială cu privire la îndepărtarea, din ţară a muncitorilor streini. Cunoaştem şi rezultatele aces-

tor dispozițiuni ministeriale, în celea mai multe orașe și mai ales în orașele dela frontiere de vest ca în Arad, Oradea-Mare, Satu-Mare etc. nu s'a dat peste graniță nici un muncitor acordându-li-se marinimos de Siguranța Statului încă termine de 3—6—12 luni de a rămânea în țară, în care timp acești indezirabili își vor cere cetățenia română și prin urmare vor rămânea definitiv la noi, ocupând locul muncitorilor noștri și contribuind la fel și fel de comploturi bolșevice contra Statului.

Avem și noi vro 350000 orfani de război, partea cea mai mare din ei nu este plasată în orfelinate, cei mai mulți sunt lăsați în grija lui Dumnezeu. Avem afară de aceștia sute de mii de copii sărmani, bolnăvicioși în urma alimentării mizerabile și a locuințelor nehigienice.

Avem bogătași mari și mulți cari tot așa de bogați ar rămânea dacă ar lua în îngrijirea lor câte 2—3 din copii aceștia făcând astfel o faptă națională vrednică de urmat și un act de umanitate. Pentru copii noștri nu se găsesc astfel de binefăcători, însă pentru dușmanii noștri se află mulți cari se angajează a-i alimenta în timpul verii din truda țăranului român.

Știm că în fiecare an se trimite din Germania și Austria un număr însemnat de copii la noi în țară pentru a primi aici o hrană satisfăcătoare, pentru a petrece vara întreagă în regiunile noastre sănătoase. Intre acești copii sunt elevi din clasele superioare ale liceelor, cari copii pe lângă că se alimentează bine vor mai face și alte servicii patriei lor de unde au plecat cu fel și fel de instrucțiuni pentru a culege informațiuni, a cunoaște ținuturile acestea, având ei nevoe de aceste cunoștințe, când vor ajunge la conducerea Germaniei. Mai nou a început o acțiune de felul acesta și jidanii din Budapesta trimițând la Arad un număr de 90 copii jidani pentru a fi alimentați la noi în lunile de vară.

Țară binecuvântată pentru streini este țara noastră. Orice strein fie el de ori unde venit e ocrotit, amenajat și favorizat în detrimentul elementului românesc și al țării.

Cu vr'o câteva săptămâni mai înainte ministrul de interne maghiar a dat ordin ca în Ungaria să nu se mai stabilească nici un muncitor meseriaș din altă țară pentru a-și câștiga existența acolo. Iată ce măsuri de apărare ia acea țară învinsă fără de a se teme de Liga Națiunilor. Ministrul nostru de interne pentru ce nu poate face la fel? Pentruce nu apără interesele industriașilor și comercianților români, apărând astfel interesele Țării și ale Neamului. Autorităților noastre în drept le lipsește sentimentul național, bunăvoința de-a ajuta la formarea unui popor tare. Sunt sute și mii de modalități și căi prin cari s'ar putea ajutora întărirea elementului românesc și consolidarea acestei țări. Voiesc să insist numai asupra unui mijloc de întărire a țăranului român,

Pământul țării îl muncește țăranul român prin urmare el este îndreptățit să culeagă rodul muncii sale, nu samsarul de jidan. E timpul suprem ca să se smulgă din mâinile jidovești izvorul de câștig a comerțului cu cereale.

Jidanii trebuesc înlăturați dela aceste venituri enorme fără muncă și fără osteneală.

Operația aceasta de apărare națională nici nu e grea, se poate ușor realiza cu puțină bunăvoință și cu multă inimă românească.

Operația aceasta de apărare ar consta din următoarele:

Să se înființeze prin lege în fiecare comună urbană câte o *cooperativă agricolă* a țăranilor. Prin lege să fie obligat fiecare țăran să fie membru la această cooperativă. Cooperativele acestea să aibe o centrală în capitala de județ. Centrala tuturor cooperativelor să fie în capitala țării.

Comerț cu cereale să nu aibe drept să facă altul decât producătorul și cooperativa. Acestea cooperative ar sta în directă legătură cu țările streine în comerțul cu cereale. Din înființarea acestor cooperative ar rezulta câștiguri frumoase atât pentru țăranul producător cât și pentru consumator.

In urma acestor cooperative țăranul român n-ar mai fi nevoit să-și vândă recolta pe nimica jidanului, ar da-o cooperativei care i-ar da un preț mai convenabil iar consumatorul fie el particular, fie el comună sau oraș, vor cumpăra direct dela această cooperativă scăpând astfel de samsari intermediari.

Comerțul cu cereale în streinătate tot prin aceste cooperative filiale sau Centrală, să se facă.

Cooperativele să fie sprijinite de Stat, de Banca Națională și de băncile populare sătești.

Așteptăm pe acei bărbați luminați cu inimă și sentimente românești, cari luând cârma țării în mână sunt hotărâți și vor face tot posibilul de-a veni în ajutorul țăranului român, apărând interesele naționale ale țărănimii prin organizații de cooperative agricole pentru valorizarea produselor agricole.

N-am pretențiuni de a da directive marilor noștri economiști, e o părere modestă a mea, în ceeace privește ocrotirea elementului românesc, care e baza țării, prin cooperative, agricole care părere am ținut să o dau publicității rămânând ca cei cu studii economice să o accepte sau să găsească o soluție mai bună în direcția aceasta, care soluție trebue găsită cât mai urgent în interesul țărănimii noastre și în interesul național al țării întregi.

D. Cosma

Cioclii României

„Viitorul“ ziar oficial al guvernului în No. 4972 din 2 Oct. 1924 publică un articol de fond sub titlul de mai sus:

„Cu o lipsă de conștiință a intereselor publice cu adevărat fără precedent, cu o stăruință cu atât mai vinovată cu cât e interesată, *„anumita presă“* și unele ziare politice de opoziție continuă să înmormânteze în fiecare zi România.

Dacă cercurile serioase din streinătate și-ar lua informațiunile asupra situației financiare și economice dela noi numai din această presă, desigur că România n'ar mai avea nici umbră de credit, și moneda noastră ar ajunge la o complectă depreciere.

Dintr'un spirit îngust și pătimaș de adversitate politică, *ziarele cari își zic „democrate și independente“* ca și cele de partid, au strămutat luptele politice de pe terenul chestiunilor de principii sau de pe acela al divergențelor obișnuite între diferitele grupări, pe acela al situațiunei financiare și economice a țărei.

Având deplină conștiință că deservesc țara și că slăbesc încrederea pe care streinătatea o are în puterea de refacere a unui stat, care a suferit atâta de pe urma războiului, cioclii României nu numai că refuză sistematic să ia act cu cât de pu-

ţină obiectivitate de progresele reale săvârşite de ţara noastră în ultimii ani pe toate tărâmurile dar le ignorează cu bună ştiinţă şi în schimb îi cântă, — pe toate tonurile şi pe toate paginile ziarelor lor, — prohodul...

Prin „campanii" perfide şi de rea credinţă, întemeiate nu pe realităţi ci pe născociri, pe generalizări şi pe minciuni, ziarele de cari vorbim încearcă să creeze în ţară o atmosferă de descurajare, de alarmare, de panică, vorbesc de falimente şi ruine cari nu există decât în fantezia lor rău făcătoare şi înfăţişează România cea bogată şi muncitoare drept o ţară gata să se prăbuşească.

Dacă în ţară, înăuntrul hotarelor noastre, această îndeletnicire vinovată, nu poate face tot răul pe care-l intenţionează, — în streinătate însă desigur că ecoul acestor calomnii la adresa Statului român dăunează creditului, prestigiului şi încrederei de care România se bucură în lume.

Când însă-şi o parte a presei ce-şi zice românească, dar care nu e însufleţită de simţiminte româneşti, are o asemenea atitudine violentă, nu este de mirare că unele ziare streine informează greşit opinia publică din Apus asupra adevăratei situaţii dela noi. Lipsa de solidaritate naţională, în jurul chestiunilor de interes obştesc, — cari prin însă-şi natura lor sunt în afară de cadrul luptelor politice interne, — este stigmatul ce caracterizează decăderea unor politiciani fără scrupul şi fără răspundere, ca şi al unor ziare ce slujesc alte interese decât acelea ale ţărei unde trăesc".

Am lăsat la o parte un fragment cu caracter al politicii de partid şi reproducem continuarea ce oglindeşte adevărul:

„Cei cari se străduesc din toate puterile să dăuneze creditul României în afară, vor primi desigur cu nemulţumire această declaraţiune. Satisfacţiunea lor ar fi fost ca, dimpotrivă, să poată anunţa că streinătatea nu ne mai acordă nici o încredere, de vreme ce suntem un Stat gata să se prăbuşească...

In ce ne priveşte, denunţăm din nou opiniei publice pe aceşti adversari cari lucrează împotriva ţărei. Nenorocirile şi ruinele pe cari le anunţă, — dar cari nu sunt reale, — constituesc bucuriile lor zilnice, iar progresele şi consolidarea Statului îi mâhnesc din cale afară. Cioclii României nu vor avea prilejul să-şi exercite meseria. Lumea îi judecă şi-i condamnă".

*

Nota Redacţiei. Pentru ca opinia publică să înţeleagă dedesupturile constatărilor juste făcute în articolul reprodus, adăugim ca lămuriri următoarele observaţiuni:

Presa opoziţiei este finanţată de jidani; un fruntaş politic a declarat că însăşi *„Indreptarea"* se alimentează din bani jidoveşti. Atunci nu este de mirare că aceasta presă opoziţionistă stă de partea „anumitei prese" când este vorba de a bârfi ţara în streinătate.

In ce priveşte afirmaţia din textul articolului citat că anumita presă a „strămutat luptele politice de pe terenul chestiunilor de principiu pe acela al situaţiunii financiare şi economice" a României, aceasta tactică semită nu trebue să mai surprindă pe nici un român de baştină pentrucă procedura este recomandată în *Protocoalele Inţelepţilor Sionului,* ale cărui precepte le urmează cu stricteţă şi desăvârşită stăruinţă presa jidovită dela noi.

Autorul articolului constată cu indignare *„lipsa de solidaritate naţională în jurul chestiunilor de interes obştesc"* care lipsă se observă tot mai mult la gazetele ce îşi zic româneşti, dar cari sunt scrise sau inspirate din umbră de jidani. Dacă autorul articolului ar fi citit *„Protocoalele"* traduse în româneşte ar afla că tot răul ce bântue viaţa noastră politică internă rezultă din machinaţiile subversive şi antinaţionale plănuite de jidani şi executate de oameni ca Lupu, Stere şi toţi nemernicii cari îşi vând sufletul pentru un blid de linte.

In atenţiunea preoţimei noastre!

Nu întrelăsaţi să vă comandaţi şi cetiţi (se poate procura la ziarul „Libertatea" din Orăştie, cu 35 lei broşura), cartea „Protocoalele Inţelepţilor Sionului" traducere în româneşte de studentul Ioan Moţa, în care veţi afla groaznicul plan jidovesc îndreptat în contra moralei şi a ordinei creştine şi sociale din întreagă lumea. Acest plan pare anume îndreptat mai ales în contra ţării şi neamului nostru, căci iată ce zice Protocolul IV.: „Iată de ce este necesar să ruinăm credinţa, să smulgem din spiritul creştinilor principiul însuşi al Divinităţii şi al Spiritului pentru a-l înlocui cu calcule şi nevoi materiale". Iată cu ce plan lucră ei de a slăbi credinţa, care a ţinut şi conservat trăinicia popoarelor şi mai ales a poporului nostru.

Iar în Protocolul XVII. iată ce se zice:

„Noi am avut grija să *discerdităm clasa preoţilor creştini* şi astfel să *desorganizăm misiunea lor,* care astăzi ar putea să ne împiedece mult. Influenţa lor scade pe fiecare zi. Libertatea conştiinţei este proclamată astăzi pretutindeni. Prin urmare, nu mai sunt decât puţini ani, cari ne despart încă de ruina complectă a religiei creştine. Noi vom aşeza puterea bisericească şi preoţimea în nişte cadre atât de strâmte, încât influenţa lor va fi nulă, faţă de aceia pe care au avut-o altădată".

Vedeţi iubiţi şi cinstiţi părinţi infernalul plan jidovesc care se ramifică în toate direcţiunile, dând mâna cu toate organizaţiunile, comunism, socialism, extremist, mişcările sectare adventiste etc. cari caută să distrugă toată morala creştină şi ordinea politică-socială din întreagă lumea, ca în urma acestei distrugeri mistuitoare să pună ei, jidovii, mâna pe toate bunurile pământeşti rămase fără duh şi viaţă.

Ei au reuşit deja în multe puncte din programul lor, căci au pus mâna pe comerţ, industrie şi presă prin cari intimidează toate valorile.

Cetiţi deci şi vă oţeliţi în contra acestui plan jidovesc spulberându-l. Nu staţi în defenzivă ci luaţi ofensiva şi lupta dreaptă căci aici e vorba de religia, biserica, credinţa şi patria noastră, pe care jidovimea voeşte a ni le distruge.

Arma fie: „Nici un ac dela jidani"!

Dr. Eugen Munteanu.

Sunt oameni lipsiţi de cel mai elementar bun simţ şi cari nu vor să înţeleagă că noi facem sacrificii atunci când tipărim această revistă. Aceşti oameni, după ce au primit toate numerile apărute până acum refuză plata abonamentului. Le facem cunoscut că vom fi nevoiţi să luăm măsuri de constrângere contra lor. Incepând cu numărul viitor vom publica numele acestora şi apoi îi vom da în judecată.

Povestea unui geamantan

Vi se spune o povestire tristă... Noaptea, într'un tren. Felinarele ard cu miros greu, ca lângă sicriu. Lume multă în tren, lume care se duce să-şi vadă ţinta: fericirea, ori chinul. Trenul, apropie şi depărtează... In tren, lume înghesuită: funcţionari palizi, soldaţi nedormiţi, ţărani istoviţi, samsari roşii şi veseli, văduve cu ochii plânşi albastru, copii, cari visează jucării în uruitul sălbatec al roţilor, pe braţele mamelor chinuite...

Şi pretutindeni lume, în vagoane, pe tampoane, în sus şi în jos. Şi în coridor, observă ochii figura suferindă a unui copil... Este copil şi poartă deja semnul celor săraci: şapca de student... licean. Român, căci este frumos — român, căci doarme pe geamantan, român, căci geamantanul lui este sdrenţuit, legat cu sfoară, plouat de vreme, moştenit dela părinţi...

Eşti şi tu fiul unui popă ori dascăl, ori fiu de ţăran, ori fiu de intelectual român, care nu simte decât de departe mirosul păsărilor fripte, şi nu vede decât pe alţi săteni. Şi doarme liceanul pe geamantanul lui, cum ar dormi un rege pe tron, ori un cerşetor înaintea bisericii... Visează poate, că va fi şi dânsul odată fericit şi îndestulat în ţara lui, că îl va aştepta şi pe dânsul automobilul, visează poate că şi mama lui va putea vedea soarele Italiei, căci o omoară tusea... Visează studentul român pe geamantanul lui, în care stă poate închis viitorul: de aceia este ruginit lacătul şi cârpit geamantanul cu sdrenţe... Şi trenul scutură, roţile fug, dispar căruţele albe, norii şi codrii în goană tot alte păduri, alte râuri, vânturi, oameni, stânci şi sate şi oraşe fug înaintea trenului.

Dar de odată râzând şi cu ochii strălucitori de vin, cu gura plină de bomboane, parfumat, elegant, dârz şi sgomotos, apare pe culoar tipul... Tipul, pe care-l cunoşti şi tu, îl cunosc şi eu. Tipul din Londra, Viena, New-York, Iaşi ori Arad... tipul celui, ce se îngraşă din chinul şi truda noastră, tipul care nu ştii de unde a venit, de ce-a venit la noi, cine l-a trimes, cine-l opreşte... tipul, care poartă butoane de briliante, bea şampanie, este prieten cu cei mari, prieten cu cei mici, fumează havană... are amante pretutindeni, îşi întinde coatele în tinereţa, în sângele, în muşchii noştri... tipul îmbogăţitului de războiu... hiena lacrămilor şi a sângelui... Şi... răstoarnă pe bietul student. Işi freacă ochii liceanul, i se face amară inima, priveşte cu groază în sus: iată-l înaintea ta, iată-l vine şi te răstoarnă, tu dormi şi visezi pe geamantanul tău... şi el vede lumea aurului, a cântecului a femeilor... Şi liceanul îşi ridică de pe jos chipiul, îşi curăţă hainele de noroiul ghetelor de lac ale tipului, în urma căruia rămâne numai mirosul de parfum şi fumul de ţigară...

Şi iar se liniştesc toate. Adoarme liceanul pe geamautanul lui sărăcios... visează sorţile, cari împart daruri şi suferinţe... trenul fuge, fuge, par'că l-ar urmări blestemurile cuiva... apar pe cer timide stelele, una după alta, luna se miră şi încearcă să scape din mreaja norilor... şi doarme visând frumos liceanul, pe geamantanul lui...

...Biet student român, sosi-vei şi tu în staţia fericirei?...

Emil Isac.

*

Nota redacţiei. Ne facem o deosebită plăcere să reproducem această bucată de literatură a dlui Emil Isac. Incet-încet literaţii distinşi vor ajunge să vadă cu ochii realităţii viaţa. „Tipul" aşa de bine prins l-au recunoscut desigur toţi cititorii noştri. Dl Isac nu i-a spus pe nume. Mai e vreme. De altfel e prea transparent ca să putem înţelege că e vorba despre „jidanul internaţional".

INFORMAŢIUNI

La 2 Septembrie a. c. la Consiliul de Război a Corpului 6 Armată din Cluj, sunt procesele căpitanului Gh. Beleuţă (care a stat în două rânduri închis, odată 12 zile şi altă dată o lună) şi a studenţilor universitari Aurel Eremeiu, Ion Braicu, Ion Pop, Şerbu M. şi Halalai, daţi în judecată pentru apologia crimei şi pentru nişte tipărituri. Intre mulţi avocaţi ca: dnii dr Amos Francu, dr Valeriu Pop, dr Valeriu Roman, dr Ion Istrate, Angelo Stătescu, Maior dr Băleanu, Căpit. Ioan, etc. s'a înscris şi va pleda şi dl avocat Corneliu Zelea Codreanu.

*

La băile Cojocna, jidanii în şir provoacă: Dna Lucreţia Căpitan Beleuţă, care se află acolo, suferindă în urma loviturilor primite dela soldaţi cu paturile de puşcă cu ocazia primirei făcute studenţilor I. Moţa şi L. Vlad la Cluj, şi din care cauză a stat şi în clinică, este în şir provocată şi molestată de jidani. Aşa într'o zi jidanii strângându-se mai mulţi probabil că au voit să o atace pe motiv că purta *svastica,* dar graţie intervenţiei dlui prim pretor Goşa şi a preotului protopop Gh. Suciu şi a altora, a scăpat de a fi chiar lovită însă nu a scăpat de a fi insultată în tot felul.

Sezizându-se autorităţile despre acest început de agresiune din partea jidanilor, aşteptăm să vedem rezultatul anchetelor.

*

Tot în legătură cu cele de mai sus: Dna Lucreţia Căpit. Beleuţă stând în parcul băilor pe o bancă cu un grup de elevi de a diferitelor şcoli secundare din ţară (Cojocneni şi din alte părţi) şi vorbindu-le despre cercetăşie şi excursiuni, mai mulţi jidani s'au apropiat cu bastoane şi iarăşi a început insultele la adresa dsale, a elevilor şi a românilor în general. Dna a anunţat postul de jandarmi, cerând să i se garanteze viaţa şi să se ia măsuri contra provocatorilor.

*

Ni se comunică că orice tipăritură cu svastică va fi oprită şi confiscată pentru că nu le place jidanilor să o vadă.

Ne permitem o întrebare care aşteaptă un răspuns: Dar dacă nici românilor nu le place „Mogen Duvid" (steaua în şase colţuri jidovească) de ce nu se dă ordine să nu se mai pună în toate părţile, pe toate sinagogele în văzul tuturor?

De ce nu se dă ordine să se dărâme biserica Trei Erarchi (monument istoric) din Iaşi, care are mii de savastici în săpăturile de piatră şi în picturi?

De ce nu se dărâmă catacombele din Roma, unde s'a plămădit creştinismul?

De ce nu se schimba piatra de pe mormântul Mariei de Mangop (soţia lui Ştefan cel Mare, atletul lui Cristos, domnul Moldovei) care o are pe epitaf?

De ce nu se dă ordin tuturor ciobanilor români ca să nu o mai sape în beţele lor, şi femeilor românce ca să nu o mai ţese şi brodeze în scorţurile şi cusuturile lor care constitue quintizenţa artei naţionale şi care minunează pe toţi streinii?

*

Un inconştient ce răspunde la numele de Ciorâţa (antreprenorul băilor

Cojocna) de origină român, de profesiune învăţător, incompatibil cu afacerile de soiui pe care le girează, a oprit pe dna Lucreţia Cap. Beleuţă de a-şi urma cura prescrisă de medici la băi, pe motivul că poartă svastică. Mai mult a îndemnat pe jidani să o lovească pe aceasta luptătoare, spunând că toţi acei ce simţesc la fel cu dna Beleuţa sunt nişte nebuni în frunte cu dl prof. A. C. Cuza. Iată cine califică în felul acesta pe dl Cuza şi pe o întreagă masă intelectuală (studenţimea universitară) şi alţi cărturari de seamă din ţara noastră şi chiar de peste hotară. (Vezi revista Hammer ce apare în Leipzig, în care aduce elogii dlui prof. A. C. Cuza atribuindu-i şi recunoscându-i doctrina naţionalismului creştin ştiinţific mondial. La fel i se recunoaşte şi de către dl Lambelin Roger, unul dintre fruntaşii mişcărei naţionaliste creştine din Franţa şi mulţi alţii români şi streini).

O iertăm pentrucă a făcut-o din prostie.

*

In ziua de 6 August a. c. în satul Cojocna din Ardeal s'a făcut o vizita de către dl ministru Lapedatul. Cu ocazia aceasta au fost şi foarte mulţi intelectuali. La masa comună ce a avut loc la restaurantul băilor după mai multe discursuri şi în urma propunerei părintelui protopop Gh. Suciu s'a dat următoarea telegramă dlui Prof. A. C. Cuza la Iaşi:

„Adânc revoltaţi în sufletul nostru de români de încalificabila agresiune ce s'a îndrâsnit faţa de dvoastră şi prin dvoastră faţă de întreg neamul românesc, insultă care priveşte în venerabilul profesor Cuza pe un mare apostol al românismului, vă trimitem simţemintele noastre de profund respect. Românii solidari vor şti să-şi facă datoria în marginele legii, dar datoria întreagă.“ Semnaţi: doamnele Maria A. Ciortea; Goşa; Pop; Lucreţia căpitan Beleuţa, membră a L. A. N. C; Saşa Ciomac; Ionescu; Lucreţia Anesiu; Emilia Suciu; Virginia Feldrean; Mărioara Vaida; Roza Mezei; Livia Mezei; Olimpia Mezei; Ana Şerban; Viorica Poruţ; apoi domnii; profesor universitar V. Meruţiu, deputat; prof. universitar D. Călugăreanu; prof. universitar A. Ciortea, Rector Academiei de Comerţ; Mureşanu; Goşa; preot protopop gr. oriental Gh. Suciu; preot protopop gr. cath. Ioan Haţiegan; Goşa; Vasilescu ziarist; Şt. Fabius avocat; Feldreanu; Anesiu; Dr. Iuliu Coroianu; A. Pop; Cornel Moldovanu; Vasile Beldean teolog: Aurel Checicheş teolog; Valer Pop; Aurel Moldovanu; Valer Poruţ; Ion Runcu; profesor M. Tilenski; Alexandru Ilieş, comerciant; Şt. Moldovanu; N. Vaida; preot Aurel Schiopu; Ion Checicheş şi mulţi alţii.

*

Suntem informaţi că zilnic sosesc înscrieri de acţionari, din întreaga ţară pentru creare unui fond necesar apariţiei unui ziar zilnic naţionalist creştin în Bucureşti, drept răspuns la „Chemarea“ dlui Capt. Beleuţă din Cluj, Calea Victoriei 38.

Dăm copia unei din sutele de scrisori, primite dela un sătean:

„Stimate domnule căpitan:

Fiind mare nevoie pentru apariţia unui ziar naţional creştin, cât mai curând, rog a-mi primi înscrierea a 5 acţiuni. Sunt ţaran agricultor, crescut în libertatea câmpului, ce ne-o dă natura. Dorim ca scumpa noastră patrie, stropită cu sângele nostru să fie şi ea liberă de străini. Cu noroc (ss.) Ion G. Lupiţiu econom Cugir jud. Hunedora“. In numerile viitoare vom mai da şi alte scrisori.

*

Dnul Vasile Comşa, mare proprietar din Voineasa, Râmnicul-Vâlcea printr'o scrisoare foarte frumoasă, se inscrie cu 200 acţiuni pentru ziarul zilnic proiectat şi asigură 100 de abonamente.

*

Fiindcă dl dr Ioan Istrate pleacă la Bucureşti unde va face avocatură şi ziaristică, colaboratorii revistei sunt rugaţi a trimite manuscrisele şi ceeace priveşte redacţia pe adresa Căpitanului Gh. Beleuţă, Calea Victoriei 38, Cluj care a primit secretariatul revistei noastre.

*

Sâmbătă 8 August a. c. a fost arestat căpitanul Gh. Beleuţă din Cluj pentru că a tipărit nişte manifeste prin care îndemna publicul românesc indignat de agresiunea jidanilor asupra dlui prof. A. C. Cuza, să-şi păstreze calmul necesar şi liniştea desăvârşită. După explicările date a fost pus în libertate. Miercuri, 12 August iarăşi s'a dispus arestarea pentru acelaş motiv, însă a fost pus din nou în libertate.

Şi atunci când cineva dă dovadă de cea mai mare iubire, cuminte şi chibzuită atitudine, se face vinovat în ţara aceasta?

Se vede cât de departe, cum lucrează puterea lui Iuda în această ţară, care caută prin presa lui să înfluenţeze guvernul şi să asmuţe organele administrative şi asupra celor ce n'au uitat un moment să-şi facă datoria deplină către patria lor.

*

Noui doctori în medicină, dela facultatea din Iaşi. Consiliul sanitar superior a acordat dreptul de liberă practică medicală, următorilor doctori cari au obţinut diploma la facultatea de medicină din Iaşi:

D. *Calmiski N. Gh.*, Copelovici Marcu, Franc Avram, L. Ştrul, Serebinschi Malca, *Norleanu C. Maria, Terelei Petru, Teodorescu Aurora,* Gisshiibler German, Şwarţman Ihil, Orjehovschi Haim Wolff, Gelbruch Guldes, *Gheorghiu Alexandru,* Ştreitman L. David, Breitman Simon, Zeiter Labschi Perla, Steinberg Strul, Şteinberg Mendel, Zubritschi Pessea Cansanschi, Sara Dreize, Naiberg Aisig, Rosenthal Georges, *Sănescu Const.*

Dăm numele celor ce şi-au luat doctoratul în medicină la Universitatea din Iaşi pentru a vedea şi a se convinge mulţi din cei lipsiţi de simţul adevărului, că nimeni nu-şi poate însuşi cultura fără bună stare materială.

*

Dl Gălan, învăţător din Gâlgău s'a abonat la foaia „Libertatea“ dela Orăştie. Primpretorul Ioan Rusu a dat ordin notarului care e jidan, să confisce foaia fără a arăta motivul, ceeace a şi făcut. Invăţătorul ducându-se la primărie şi cerând socoteala de acest abuz, a fost dat în judecată de notarul jidan pentru ultragiu.

Nu ne miră purtarea jidanului, dar surprinde dreptul pe care şi l-a luat primpretorul Rusu de a da un ordin ca cel de mai sus. Cu ce drept? In baza cărei legi a ordonat o astfel de confiscare, el, omul care e plătit să aplice legea?

Este aceasta un abuz de autoritate? Dacă este abuz şi nelegiuire este şi o sfidare la adresa românismului. Nici în alte timpuri, când românii de prin părţile aceste erau suspectaţi de orice făceau, vorbeau sau scrieau nu se găsea unul de talia dlui Ioan Rusu primpretor.

*

Ni se comunică din Lemniu că preotul satului anume Şt. Bota luptă pentru dărâmarea cooperativei şi a băncei susţinute cu mare greutăţi de inimosul român secretarul Mezei din acea comună.

Oare în deplină conştiinţă face preotul pe gustul jidanilor sprijinind pe jidani contra poporanilor (fiilor sufleteşti), ai sfinţiei sale?